

Dunántúli Harangszó

A NYUGATI (DUNÁNTÚLI) EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET LAPJA

2014. KÜLÖNSZÁM

Szerkesztői sorok

Egyházkerületünk újságja, az ismét útjára indított Dunántúli Harangszó immár egy esztendeje jelenik meg az egyházkerületi közgyűlés által jóváhagyott terjedelemben és tartalommal. Nem hosszú ez az idő, de amint egy gyermek életében is különleges az első születésnap a szülők számára, a Dunántúli Harangszó szerkesztői is örömmel és Isten iránti hálával ünnepeltek.

A másokkal megosztott öröm kétszeres öröm. Ezért is terveztük és szerveztük Koczor Györggyel, a lap terjesztéséért is felelős szerkesztőtársammal az újság mostani és leendő olvasói számára szeptember 13-án Csikvándon a találkozás, a közös ünneplés alkalmát: a Harangszó-napot. Az Egyház jó rendje szerint nem magunkat ünnepeltük, hanem arra vágytunk, hogy igé-nyes lelki-szellemi táplálékkal, és a testvéri közösség megtapasztalásával Krisztus Urunk ajándékozzon meg minket. Reménységünk nem szégyenült meg, hiszen az elhangzó igetanulmányok, előadások és az ezeket követő beszélgetések hitükben és reménységükben erősítették mindazo-
kat, akik velünk ünnepeltek. Ráadásul az esőfelhők is pihenőt tartottak egy napig, éppen a Harangszó-nap szombatján.

A visszajelzésekből tudjuk, hogy a mintegy nyolcvan résztvevőn kívül még sokan szívesen együtt lettek volna velünk. Őrájuk, és kerületi újságunk minden olvasójára gondolva ebben a különszámban tesszük közzé a nap előadásainak anyagát. A tematika a Dunántúli Harangszó első számában megjelölt, és azóta is követett mezsgyén haladt: alaphang, összhang, visszhang. Egy időben három helyszínen, három csoportban követték egymást az előadások. Az alaphangot Isten igéje adta meg, ezért különszámunkban először három igetanulmány olvasható az ötezer ember megvendégelésének története alapján, Verasztóné Magyar Melinda, Gabnai Sándor és Weltler Gábor munkája. Ezt követően az Egyház tanításának összhangjáról „Hitvallásosságunk” címmel Bencze András, D.Szebik Imre és Ördög Endre gondolatait olvashatjuk. Végül e kettő visszhangjaként a megélt, látható keresztyén életünk különböző oldalairól ad ízelítőt Rostáné Piri Magda, Szebik Ildikó és Giczi Nikolett.

A szerkesztők által kiírt verspályázat eredménye is megszületett. A bőség kosarából, nem rangsoroltan, öt verset választott ki a bíráló bizottság, melyek az előadások között olvashatók.

Köszönjük a vendéglátó csikvándi gyülekezetnek és lelkészének, Bácsi Jánosnak, hogy örömmel és készséggel adtak helyet olvasói találkozóknak! Reméljük, hogy jövőre újra találkozhatunk azokkal, akik személyesen jelen lehettek, és azokkal is, akik ennek a Horváth Bence fotóival illusztrált különszámnak olvasói.

Kovács László
főszerkesztő

Mészáros Tamás egyházkerületi felügyelő köszöntő levele:

Kedves Testvérek!

Az időjárás írta felül tervemet, hogy veletek ünnepeljek. A szőlőskertemben próbálok kárt menteni. Leszüretelelem a betegségektől megharmadolódott, maradék termést.

Köszöntésem mellett szeretném kifejezni azt az örömet, hogy a Szerkesztők munkájának köszönhetően, mindig határidőre igényes kivitelben és nem utolsó sorban tartalmas beltartalommal vehetjük kézbe negyedévenként kerületünk lapját, a Dunántúli Harangszót. Jóleső érzéssel olvasom a híreket egy-egy egyházmegyéről. Így tájékozódva azon eseményekről, amelyeken nem tudok személyesen jelen lenni. (mint pl. ez a mostani ünnep) Kívánom minden testvéremnek, hogy ezen újságon keresztül is érezze megszólítva magát Urunktól, akitől ajándékként fogadhatjuk a lehetőséget, hogy az evangélium ilyen formán is terjedhet egyházunkban.

Ő adja meg, hogy minél többen ezzel az igénnyel és nyitottsággal vegyék kezükbe kiadványunkat.

Isten áldja meg munkátokat!

Testvéri köszöntéssel:
Mészáros Tamás egyházkerületi felügyelő

Jézus ezután elment a Galileai-tengernek, a Tibériás tavának túlsó partjára. Nagy sokaság követte őt, mert látták azokat a jeleket, amelyeket a betegeken tett. Jézus pedig felment a hegyre, és ott leült a tanítványaival együtt. Közel volt a húsvét, a zsidók ünnepe. Amikor Jézus körültekintett és látta, hogy nagy sokaság közeledik hozzá, így szólt Fülöpnek: „Honnan vegyünk kenyeret, hogy ezek ehessenek?” Ezt pedig azért kérdezte tőle, hogy próbára tegye, mert ő már tudta, mit fog tenni. Fülöp így válaszolt neki: „Kétszáz dénár árú kenyér sem elég nekik, hogy mindenki kapjon valami keveset.” Egyik tanítványa, András, a Simon Péter testvére így szólt hozzá: „Van itt egy gyermek, akinél van öt árpakenyér és két hal, de mi ez ennyinek?” Jézus ezt mondta: „Ültessétek le az embereket.” Nagy fű volt azon a helyen. Letelepedtek tehát a férfiak, szám szerint mintegy ötezren. Jézus pedig vette a kenyeret, hálát adott, és kiosztotta az ott ülőknek; ugyanúgy osztott a halakból is, amennyit kívántak. Amikor pedig jóllaktak, így szólt tanítványaihoz: „Szedjétek össze a felesleges darabokat, hogy semmi ne menjen kárba.” Összeszedték tehát, és tizenkét kosarat töltöttek meg az öt árpakenyérből való darabokkal, amelyek feleslegesek voltak azoknak, akik ettek. Az emberek, látva a jelt, amelyet tett, ezt mondták: „Ez valóban az a próféta, akinek el kellett jönnie a világba.” Amikor pedig Jézus észrevette, hogy érte akarnak jönni, és el akarják ragadni, hogy királlyá tegyék, visszavonult ismét a hegyre egymagában. (Jn 6,1-15)

Verasztóné Magyar Melinda (lelkész, Uraiújfalu) előadása

Az 5000 ember megvendégelésének története azon kevés történet közé tartozik, amelyet mind a négy evangélista feljegyzett. Máté és Márk pedig mindezek mellett 4000 ember megvendégeléséről is tudósít.

Az evangéliumokból kiderül az időpont, vagyis Keresztelő Jánost Heródes Antipás már megölette, a tanítványok tanítva bejárták Galliát, sokakban felébredt a kíváncsiság Jézus iránt.

Tibériás tavának túlsó partjára - János ezzel a megnevezéssel pontosítja a helyszínt, ahová Jézus elvonult. A Galileai tónak azt a részét jelölte, ahol Tibériás város feküdt. A várost Heródes Antipás építtette ki magának.

Jézus csodákban megnyilvánuló erejét látva sokan meg voltak győződve arról, hogy nagy próféta és Isten küldötte. János evangéliumban nincs említve, mint a többenél, hogy Jézus egész nap tanított és gyógyított, és a nap már lemenőben lett volna. János csak röviden összefoglalja a lényegét.

Felment a hegyre – ez megemlékezés párhuzamot vonhat Mózes Sínai-hegyi élményére. A húsvét ünnepének közeledte teológiai fontosságú, hisz az emberek gondolatai a vér, a bárány a kovásztalan kenyér körül foroghattak már. Az Egyiptomból való kiszabadulásra és a mannával való táplálásra emlékeztet János ezzel. Olyan csodát elevenít fel, amely a zsidó váradalom szerint a Messiás napjaiban ismétlődik majd meg.

Pászka közeledtével Jézus valószínűleg el akart vonulni a világtól. Miközben azonban kerülni akarta az emberek társaságát, nagyobb tömeg gyűlt köré, mintha egy népes városban lett volna.

A megszólított tanítványról, Fülöpről János azt írja, hogy a Galileai tó partján fekvő Betsaidából származott. Jézus „Kövess engem!” szóval hívta el tanítványának, aki mindjárt szólt, Nátánáelnek is. Fülöp jól ismerhette a helyi élelmiszer-beszerzési forrásokat. János evangéliumában azt olvaszuk, hogy Jézus egyedül hozzá szólt. Fülöp személyében valamennyi tanítványának hitét próbára teszi, hiszen Jézus kezdetől fogva tudta, mit fog tenni.

Kétszáz dénár – egy dénár akkor kb. egy napi munkadíjnak felelt meg.

Öt árpakenyér és két hal – A kenyeret árpa és búzalisztból készítették, Izrael népének legfőbb tápláléka volt. Az árpa-kenyér emlékeztet 2Kir.4.-ben található Elizeus történetére, ahol 100 embert táplált 20 árpakenyérrel.

Jézus a kenyér-csoda után a Jn 6,30-ban „mennyei kenyérnek”, a 6,35.48-ban „élet kenyérének”, a 6,51-ben pedig „élő kenyérnek” nevezi magát.

Ültessétek le az embereket – Jézus, mint a jó pásztor, füves helyre vezeti övéit. A tanítványok, noha nem tudták, mi Jézus szándéka és mi lesz az eredménye annak, amit tenni fognak, azonnal engedelmeskednek.

Hálát adott – Jézus, mint a családfő, hálát adott az ételért, ami a jelenlétükben szintén felidézhetette a pászkavacsora emlékét. Mindaz, amit Isten nekünk adott, hálára kell, hogy indítson, hiszen ezeken keresztül is megnyilvánul felénk Isten Atyai szeretete és gondviselése.

Kiosztotta az ott ülőknek – János nem írja le magát a csodát, amint Jézus kiosztotta, megtörtént a csoda.

Tizenkét kosarat töltöttek meg – a négyezer ember megvendégelésénél hét kenyérből hét kosár maradék lesz, itt pedig, bár több az ember és kevesebb a kenyér, mégis majdnem kétszer annyi a maradék.

Az emberek látva a jelt – A csoda eredményeként az emberek Jézus Messiásnak vallották, el akarják ragadni, hogy királlyá tegyék. Azt várták Tőle, hogy szabadítsa meg őket a mindennapi kenyér gondjától, és királyságától a rómaiak fennhatósága alól való felszabadulást remélték. Jogosultnak érezték magukat arra, hogy királyt állítsanak.

Mit kapunk ma élő emberek e történet kapcsán?

Az ötezer ember megvendégelése bibliai történet is azért íratott le János evangéliumában – amit a végén megfogalmazott a szentíró Isten Lelkétől vezetve – hogy mi is, akik most olvassuk, hallgatjuk az ígét, el tudjuk hinni, hogy kicsoda Jézus.

Az evangélium végén ezt írja: „Sok más jelt is tett Jézus a tanítványai szeme láttára, amelyek nincsenek megírva ebben a könyvben, ezek pedig azért írtak meg, hogy higgyétek, hogy Jézus a Krisztus, az Isten Fia és e hitben életetek legyen az ő nevében.”

A csoda elsősorban a tanítványért történik. Jézus a tanítvánnyal akar foglalkozni, nem a napi szükség, nem a hatalmas embertömeg problémájának a megoldása az elsődleges, hanem a tanítványának személye, hite.

A próba célja ezért mindig az, mi van a tanítvány életében, mi jellemzi a tanítvány bizalmát Ura iránt, meri-e hinni, hogy ki az ő Ura, és Ő mire képes.

Megtörtént, hogy Isten próba elé állította az ő népét, vagy embereket, gondoljunk Ábrahámra, hogy áldozza fel az ő fiát, Izsákot, akit szeretett, vagy Jób milyen kemény próbán ment át.

Ha életünk nagyobb kérdéseiről gondolkodunk, mégiscsak azt várjuk, hogy történjen meg az, amiért imádkozunk, vagy amire várunk, de az Úr szerint nem ez a legfontosabb, hanem az, hogy kicsoda ő, és ezt higgye a tanítvány, akkor is, amikor még nem történt meg semmi, de Jézus tudja, hogy mit akart cselekedni.

A történet elején tehát egyszerű a kérdés, merjük-e hinni, hogy Jézus szeret minket annyira, hogy van, amikor az életünk legapróbb élethelyzete, szükséghelyzete, vagy nagyobb kérdései, döntései, útja, szükségai, mind mégiscsak azért történnek, mert Jézus célja az, hogy a hitre irányítsa a figyelmet és amíg nem történik meg a csoda, addig is merünk-e bízni?

Jézus mindig tudta és tudja, hogy mit akar cselekedni. Az a kérdés, hogy ezt a tanítvány meri-e hinni, amikor még nem látja, hogy mit akar az Úr.

Kiderül, hogy Fülöp nagyon józanul, megfontoltan átgondolja a kérdésre adott választ, szoroz és oszt, azok a szavak, hogy kevés, nem elég, érzékeltetik, hogy emberileg józan választ ad. Csak hát a próba éppen azt célozta meg, hogy mer-e Isten szerint is gondolkodni, mer-e hit által gondolkodni.

Hittel gondolkodj és hittel élj.

Fülöp számítgat, de nem számol Jézussal, nem számol az Úrral, ezért adja azt a választ. Ebben András is hasonló ő hozzá, amikor hozza a néhány kenyeret és halat, jó lett volna, ha azt mondja, itt van az öt kenyér és a két hal, de mi ez neked, hogy csodát tegyél. Ezzel szemben azt mondja: itt van Uram, de mi ez ennyinek?

Elvesztek a szükséghelyzet problémájában.

Nem véletlen, hogy Jézusnak sokkal fontosabb, hogy a tanítványok bízzanak benne, ismerjék meg ki ő és merjenek benne bízni. Ezért fontos, hogy a történetben valóban le van írva, hogyan gondolkodik a tanítvány, amikor nem bízik az Úrban és csak a problémára koncentrálnak, nem meri hinni, még Jézus kérdése ellenére sem, hogy ő mire készül.

A tanítványok még Jézus korábban tett csodáira, jeleire sem tudnak figyelni, nem emlékeznek. Ezután még a négyezret is megvendégeli, de ott sem merték még mindig hinni. Még akkor sem mertek hinni, amikor a hajón mennek és nincs kenyér. Hiába történtek nagy csodák korábban, számukra olyan, mintha meg sem történtek volna.

Nagyon beszédes, hogy Jézus a csoda megtétele előtt hálát ad az Atyának. Ez nem csak asztali áldás volt, hanem Jézus elmondta mit érez az Atya iránt, mert mint isteni Fiú bízik az Atyában és előre hálát ad.

A csoda és mindaz, amit mond és ami ekörül megtörtént, azt jelzi, hogy kicsoda ő, hogy higgyétek, hogy Jézus a Krisztus. Ezért beszédes, hogy a történet felvezetésében megjegyzi János, hogy közel volt a zsidók ünnepe. Ilyenkor az emberek, a Jézust hallgató, a csodát átélő tömeg még felfokozottabb hangulatban várja, hogy jön a király, jön a Messiás. Amikor megtörtént a csoda, ilyen Messiás érkezését érezték, eljött a próféta, az aki minket megszabadít, az aki képviseli nekünk az Isten erejét és hatalmát, de látszik, hogy Jézus nem hagyja magát királlyá tenni ilyen módon.

Itt a tömeg olyan királyt látott maga előtt, aki cirkuszt és kenyeret ad, aki földi értelemben hozza el a megoldásokat. Jézus nem ilyen királyként jött. Ő nem azért jött, hogy amikor éhes valaki, annak mindig kielégítse az éhségérzetét. Jézus nem azért jött, hogy a tömegnek azt adja, amit az akar, hanem azért, hogy ezt a tömeget és a tanítványát is megszabadítsa attól, ami elválasztja őt Istentől, ami gátolja a belé vetett hitet.

Nem mindig történnek csodák. Van, amikor marad a baj, csak az ígéret, akár apró, akár nehezebb kérdések az életünkben, de az Úr akkor is ott van és ez a történet ebben akar bátorítani minket. Az Úr mindig tudta, tudja, hogy mit akar cselekedni.

Ez az Úr a mi Urunk is, az a kérdés, merünk-e benne bízni!

Nélküle szétszórt juhok vagyunk. Emberi közösségek Jézus nélkül elkóborolt birkák. Családok Jézus nélkül nagyon gyenge, sebezhető közösségek. Egy ország Jézus nélkül olyan, mint egy nagy horda. A gyülekezet Jézus nélkül zavart vallásos emberek csoportja. Ez mind együtt volt ott a Galileai tenger mellett és Jézus elnézte őket és olyanok voltak, mint a pásztor nélküli juhok.

...és a morzsák !

Összeszedték a maradékot és tizenkét teli kosár maradt. Úgy hogy mindenki jóllakott. –Jézusban lakozott Isten teljessége. Ő bármennyit adhatott és adhat. És mégis a bőség nála megmarad. Az Ő teljességéből veszünk kegyelmet, kegyelemért. Csodálatos, hogy egyszerre mindnyájunk életét be tudja tölteni bőséggel és még marad belőle.

Egyszerre mindenkinek tud adni neked és nekem és mindig mehetünk hozzá, mert soha nem fogy ki.

Végül arra gondolunk, hogyha e földi életben ilyen jó a gondoskodásában részesülni, milyen kibeszélhetetlen nagy öröm lesz, amikor az Ő országában élvezhetjük szeretetét és ehetjük az életnek kenyerét.

Amen

Gabnai Sándor

(lelkész, esperes, Sopron) előadása

János az evangéliumban visszatérő ívekkel építi fel elbeszéléseit. A kifejlesztett gondolatkört feldolgozó történetek párbeszéddel kezdődnek, ami aztán átfolyik egy jézusi prédikációba, jelen esetben az Élet Kenyeréről szóló beszédbe. Ezen túl maga a felvezető eset is meghatározott sablonnal rendelkezik a nyitó és a záró harmónia között haladó cselekményével. Esetünkben a nyitás a Jézust hallgató tömegről szól; majd az egyensúly felborul, hiszen beesteledik, a várostól messze levő nép megéhezik; ezután bizonyos tényezők megpróbálnak munkálkodni (van étel, de az kevés a jóllakáshoz); végül visszaáll az egyensúly, megtörténik áldott következményként a kenyérszaporítás, és az eseten túlmutató tanulságot is levon a szerző.

Érdekes, hogy ez az egyetlen csoda, ami mind a 4 evangéliumban szerepel (valahol kétszer is). Lukács kivételével pedig párban van a vízen-járás történetével - mintha azt sugallná e párosítás, hogy Jézus ura a jelenségeknek: képes a keveset eléggé és az emberileg lehetetlent lehetővé tenni.

Az evangéliumok ritkán foglalkoznak a környezet jókai részletezésű leírásával. Csak akkor van vázlatos leírás, amikor a helyzetet e felvezető kitérővel lehet igazán megérteni. Történetünkben Jézus ismeretlen földre megy, a tengeren túli kiszolgáltatottságba. A Galileai-tenger megnevezés mellett Jn.21-hez hasonlóan csak itt szerepel a kiegészítő Tibériás-tenger név – talán azért, mert akkortájt még csak tanulgatták ezt az új keletű elnevezést. Amúgy épp e földrajzi behatárolás miatt néhány teológus a 6. fejezetet az 5. elé helyezi, minthogy ez utóbbi jelenetsorai már Jeruzsálemben játszódnak – viszont egy ősi kézirat sem utal arra, hogy itt fejezetcseré történt volna. Jánost nem érdekelt a történelmi és a földrajzi pontosság, nála a térbemutató lényege az: mi van Jézus körül? Többször hangsúlyozza: „nagy sokaság követte” + „nagy sokaság közeledik hozzá” + „mi ez ennyinek?” E fokozás táguló terű csúcsaként kiderül, hogy ötezen vannak.

A Jézust felkereső igényről szól az ἐθεώπων szó, ami tartós múlt idejű cselekvést kifejező ige. Érzékelteti, hogy Jézus már eddig is sok, reménytelen helyzetű emberen segített – láthatóvá

tette, hogy erejével az elesettek javát akarja.

Csodánk egy bekeretezett eset: Jézus csendes elvonulásába érkezik a tömeg, majd a végén is (15.v) ez köszön vissza – ismét elvonul a hegyre, még magasabbra „elbújni”.

Az Úrnak szüksége van a csendes elmélyülésre, meditációra, a tanítványokkal való foglalkozásra. Szolgálatát is az Atyával való kapcsolatépítő bójttal kezdi, mert elvonulni nem lustaság, hanem hely- és időadás a vezetettségre.

Jézus ráhangolódásának még egy oka van: fel akar készülni a felfokozottan messiásváró ünnepre is, amikor különösen is nagy a követőinek száma. A megfeszített „munkatempója” miatt is kell a folyamatos töltekezés, hogy a Mindenható cselekedjen benne, hogy aztán Belőle is erő áradhasson. A rákészülés ereje ez: nem mi tevékenykedünk, hanem az Atya bennünk.

Jézust megzavarják az elvonulásában: jönnek hozzá betegségeikkel és kérdéseikkel. Amúgy ez a történet lesz Jézus utolsó nagy népszerűségi indexes esete: később már arról olvasunk, hogy sokan elhagyják őt. Neki mégis megindul az irgalma, mert az emberek olyanok, mint juhok pásztornélkül, ezért Jézus kész abbahagyni imáját. Hullámos élete (csend – hangosság – csend...) nyitott arra, hogy ne morogva, hanem nyitottan álljon az emberek rendelkezésére.

A csodát megelőző párbeszéd (ami e nélkül is érthető lenne) késlelteti a cselekmény folyását. Beiktatása kiemeli az eset jelentőségét, mert rávilágít a szereplők gondolkodásmódjára, akiknek kapcsolatrendszerét így jobban megérthetjük.

Először itt kap hangsúlyt a kenyér szimbóluma, ami Jézus korában nem pusztán fizikai eledelt jelentett, hanem az üdv idejét. A búzát mi magyarok is gyakran „életnek” hívjuk. Nem véletlen a mindennapi kenyér említése a Miatyánk 4. centrális kérdésében sem.

Amikor Jézus a Fülöphöz való kérdésével kezdeményez, egy meghökkentő, utólagosan értelmező mondatot olvasunk, amely az Úr mindentudóságának bizonyítéka. Mint Lázár feltámasztása-

kor, itt is már előre tudja, hogy Őt meghallgatja az Atya. Ura a helyzetnek, de mégis nyitott a tanítványi ötletekre. Nem szájbarágós, hanem nevelően ötleteváró. Három fokon vezet végig tanítványait a meghallgató és bevonó Jézus. Az elsőben megvárja, hogy ők mit javasolnak, hogy szinte kimondják: küldd haza a népet, hadd gondoskodjanak magukról! Viszont a pusztában nincs éjjel-nappali! Hallva született hát ez az ötlet: a korgó gyomrot nem lehet lelkiismeret-elaltatással elhallgattatni.

Most Fülöp és András a két ötletelő. Kedves, ahogy egyszerre igyekeznek és hátrítanak. Jár az agyuk, kételkednek, kérdeznek; ami nem is baj. Az Úr türelemmel meghallgatja igyekezetüket és fejcsóválásukat. Fülöp még számolgat is: 200 munkanapnyi bér értékű kenyér se lenne elég ennyinek! Okoskodó véleménye a matematikán alapul: elég-e az, amin van? Addig nyújtózkodjunk, amíg a takarónk ér – ez a mi bölcselkedésünk. Majd Andrásnak van überelő mondhatnékja, beszéd-kényszere. Ő az örök másodhegedűs – most is megjegyzi igényt, hogy ő „csak” Péter testvére. Talán így akar felnőni a mindig első testvérehez. Mi ez ennyinek? – az 5000 férfi mellett számos asszonynak és jópár gyereknek, vagyis egy kisváros lakosságának. Megszólal a kételkedés: van valamink, de az nem elég.

Így a második lépésben Jézus az életünk korlátainak észrevételére tanít: rádöbbenti övéit, kicsinyhitűségükre és tehetetlenségükre. Lássák be: tenni kellene, de egyedül nem megy! Egy gyerek többet tud segíteni a pár „halburgerrel”,

mint a felnőtt okoskodás. A zsidó számmisztika szerint az ötös (kapu) a gondviselés jele, a kettes az áldásé, a hetes a teljességé és az emlékezésé. András emlékezhetne a kánai csodára, amikor a víz borrá vált. Vagy 2.Kir.4-re, amikor Elizeus idején éhínség van, a próféta a kapott 20 kenyeret kiosztaná az éhezőknek, de a tanítványa azt mondja: mi ez ennyinek? Túl kevéssel rendelkezünk, ezzel számolni neki, de épp emiatt bízni is. Érdekes, hogy Jézus itt valamiből teremt – szemben a teremtéstörténet semmiből való teremtésével. Mintha ez azt üzenné, hogy Jézusnak kell valami tőlünk, belőlünk, amiből ő „szaporítani” tud.

Ettől még az egész történeten átvonul, hogy Ő az ura a történeteknek. Ahogy nyit, kérdez, várja az ötleteket, kezdeményez. Vezeti az esemény szálait még akkor is, amikor a történet végén királlyá akarják tenni, de Ő átvonul közöttük, nem enged nekik. A csodatételkor is már tudja: itt mindenki jól fog lakni.

Érdekes kiemelés Jánosnál, hogy milyen nagy volt e területen a fű. Látszik, hogy egy hiteles szemtanú ír, akinek belevésődött a memóriájába az eset: olyanokra is emlékszik, amiket a többi evangélista honnan is tudhatna. A részletesség arra utal (közel a húsvét, árpakenyert ad, 5+2 étel van), hogy a szerzőnek jelen kellett lennie.

A harmadik nevelő lépcsőfok az, amikor a tanítvány végre engedelmeskedve megteszi a kötelességét. Hogy rábízák Jézusra a tettet, ők pedig besegítenek, végzik a leültető szerepüket. De már az ételt kiosztó szerepük Jánosnál nem egyértelmű.

A csoda leírása előremutat: vette a kenyeret, hálát adott, tanítványainak adta...: ismerős mondatok ezek az utolsó vacsorán. Főleg úgy, hogy Jánosnál nincs megírva az úrvacsora szerzése, csak a lábmosás jelene. Az Úr nemcsak kenyeret oszt, hanem halat is. A hal (ichtüsz) a keresztyénség ősi szimbólumává lesz.

Beindul az áldott ingajarat, de azt nem tudjuk meg, hogy történik a csoda. Talán azért, mert a teremtésnek nincs tanúja – annak csak az eredményét konstatálhatja az ember. A kulcsszó az *ευχαριστήσας*, ami a hálaadás szavaként ismét az úrvacsorára utal. Az egész 6. fejezet valójában az eucharisztia fejezete.

Az étel kiosztásakor a gazdag Isten és a rászoruló ember között létrejön a kontaktus. Megdöbbenő, hogy maradék is lesz, amit össze kell gyűjteni. A szent maradék ézsaiási fogalma éppúgy bejátszik itt, mint a zsidó embernek a szegényeknek mindig maradékot hagyó mentalitása (Ruth története, hosszú pajesz meghagyása, stb...). A felesleges valakinek nem felesleges – nem mehet semmi kárba.

Amúgy a csoda szinte mellékes szál. A lényeg a tanításban van, ami az áldott „maradék”: ami mindig több, mint amire vágytunk. Mert gyakran nem azt kapjuk, amit kértünk, hanem annál sokkal többet. Több a maradék, mint a kiinduló mennyiség, pedig közben mindenki bőven jóllakott. Már az egyházatyák is azt értették ezen, hogy Isten kegyelme oly nagy, hogy egyre csak több lesz: nemhogy elfogyna a kiosztáskor, hanem inkább megduplázódik. A 12 kosár megtöltése a maradékkal utal a törzsek és a tanítványok számára.

Sajnálatos, hogy az emberek mennyire önzően akarnokok. Jézust elvonulása közben lepik meg, mert a nyomorúságuk hajtja őket a jó szó és az étel felé. Az ember mindig kapni akar, hogy az ő sürgető ügyével foglalkozzanak. A felismerésük a Prófétáról és a kimonodott bizonyágtételük a királyságáról tökéletes ténymegállapítások, csak a következmény-levonásuk nem helyes. Nekik azért kell a próféta, hogy adjon. Senki se köszöni meg az ételt, de már kombinálnak, még többet akarnak fokozott messiásvárásukban. Kisujját nyújtotta Jézus, de az egész karja kell. Hiába a kozmoszra, a világmindenségre

kiterjedő felismerés, ha azt nem követi a hála és a megelégedés. Jellemző: aki ellát a jóval, azt tegyük királlyá, mintha manipulálható lehetne, mintha ezzel ki lehetne sajátítani és kényünk-kedvünk szerint irányítani. Pedig áldottak akkor lehetünk, ha nem a mi akaratunk érvényesül, hanem az Övé.

Jézus nem enged, amikor a kényelem és luxusszeretők, az ingyenélésre vágyók emberileg akarják naggyá tenni. Ő nem(-csak) kenyeret és cirkuszt akar adni, ahogy megkísértésekor sem bukkott bele ezen elvárásokba. Jóllakat, de utána elvárja a kenyérkeresetet, nem tűri az olcsó kegyelemmel való visszaélést.

Akar adni, de nem mindenáron. Nevel, hogy ne a csodatevőt lássák csak Benne, aki a sült galambot a szájba repíti. A kegyelem nem egyenlő azzal, hogy az Úr balek automatának nézhető. Ő nem akar földi király lenni, nem engedi korlátozni magát; így aztán az Őt kisajátítani akarók között visszavonul az Atyával való imádkozó közösségbe. Urunk nem kijátszható, nem befolyásolható, csak az Atya által.

Látszik a kontraszt a földi és mennyi királyság között. Aztán később megdöbbenően vállalja értünk a kérdésekre és a keresztfeliratán levő táblára a sajátos királykarikatúrát!

A számolgotó, láthatókra figyelő, kétségbeesőn megoldást kereső, a megkapás után hálátlan ember éppen ezzel a Jézussal nem számolt. Azzal, akinek kell a nyugtató égi közelség, aki mégis megszán, aki rámutat, hogy lehet Vele mindig számolni, és aki beállít maga mellé.

Weltler Gábor (lelkész, Malomsok) előadása

Ha igaz, már pedig minden bizonnyal így helyes gondolkodnunk, hogy a mi Lutherünk a Szentírás értelmezése által, pontosabban fogalmazva a Szentírás mindenkor Krisztusra mutató („*was Christum treibt*”) értelmezése által vált reformátorrá, akkor mi sem tévesztjük el az irányt, ha mai Biblia-tanulmányozásunkhoz Luther két fontos tanítását, elvét hívjuk segítségül. Ezek közül az egyik a már említett **Kriszto-centrikus teológia**, melyre soha nem tekinthetünk úgy, mint üres frázisra,

vagy mint egy szépen csengő, ám mára már megkopott, elavult, az idő múlásával aktualitását veszített megközelítésre: csupán egy lehetőségre, a sokféle teológiai irányvonal közül, hanem csak úgy, mint az egyetlen lehetőségre, mely elsegít minket nemcsak a Szentírásban, de a mindennapi keresztény életben való helyes tájékozódáshoz is. Pál apostol ígéje örökdjék gondolataink felett: „*Nem tudok közöttek másról, csak Jézus Krisztusról, Róla is mint a megfeszítettéről.*” (1Kor 2,2) Mert ha „teológiai koordinárendszerünk” origójában nem a megfeszített Krisztus áll, mint minden szavunk, cselekedetünk, megnyilvánulásunk kiindulópontja és végcélja, akkor fáradozásuk is hiábavaló. A másik reformatori elv pedig, amelynek alkalmazásával szintén találkozunk e tanulmány több pontján: *Scriptura Sacra sui ipsius interpres* – **a Szentírás önmagát magyarázza**. Vagyis a Biblia nem önálló, egymástól elszigetelt, egymással szoros kapcsolatban, összefüggésben nem álló kijelentések gyűjteménye, hanem minden szava egy

irányba mutat. Ez a **szent „együgyűség”** pedig nem degradáló, lekicsinylő, sokkal inkább a küldetésünk, mandátumunk valós tartalmára, lényegére rámutató kifejezés. Hisz a Biblia valójában **„olyan bölcső, amelyben maga Jézus Krisztus Urunk ring.”** Nem csupán 66 irat, hanem egy személy: Isten szent ígéje, Jézus Krisztus maga. Luther is fedtte ellenfelét, amikor az a Szentírás homályosságáról beszélt: „*Vedd ki belőle a Krisztust, mit akarsz még benne megtalálni?*” Jn 6, 27 alapján pedig, amely már szorosan kapcsolódik a mai ígéhez, ezt írja a reformátor: „*Mert Istentől csak Krisztus nyert hitelesítő pecsétet, a Szentlélek is egyedül az Övé, hogy mindenek szemei csak Őrá nézzenek. Rámutat az egész Szentírás, mint akinek egyedül van pecsételés biznyságlevele. Ő az Isten remeke, kit azért ajándékozott, hogy egyedül Ő segítsen rajtunk. Ahogyan maga Isten is leszólt az égből: Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm, Őt hallgassátok. Az Atya-Isten Krisztust pecsételte el Megváltóvá. Egyedül Őt kell tehát hallgatnunk és befogadnunk!*”

Ezt a hosszúra nyúlt, ám ígénk mai tanításának lényegét több ponton már érintő és összefoglaló bevezetőt szem előtt tartva vágunk bele a kijelölt szakasz (Jn 6 eleje) magyarázatába, amely az 5000 ember megvendégléséről szól, nem feledve azt a nagyobb, tágabb összefüggést, amely a teljes fejezet teológiai gazdagságából fakad, amelyben **Jézus, mint az „élet kenyere”** áll előttünk.

Jézus felettébb aktuális kérdése nyitja meg a párbeszédet, amely a tanítványokat is szólásra ösztökéli: **Honnan vegyünk kenyeret?** Nem volt még olyan korszak a világ történetében, amikor ne lett volna égető, akut vagy épp mindennapos ez a felvetés. Jézus valójában a tanítványait akarta próbára tenni, akik – a választ keresve – számba vették a lehetőségeket. Egyikük, Fülöp így gondolkodott: „*200 dénár árú kenyér sem volna elegendő!*” Ő abból indult ki, ami nincs. András pedig ekképp szólt: „*itt egy kisgyermek, nála öt kenyér és két hal. De mi ez ennyinek?*” Ő abból indult ki, ami van. A végeredmény azonban mindkét esetben ugyanaz: reménytelenség és kétségbeesés. Íme, rögvést látható, hogy milyen eredményre jut az ember, ha csak a szemmel érzékelhető körülmények ejtik rabul szívét, lelkét és gondolkodását. **Jézus arra hív ma, hogy próbáljunk meg túllátni a minket is körülvevő, és az életünket sokszor meghatározó külsőségektől, s merjünk kiindulni Isten szeretetéből, merjünk hinni az Ő szent ígében**, amely oly édes és boldogító evangéliumot hordoz, hogy nem lehet betelni vele. Amiképp például a zsoltáros írja: „*akit Úr szeret, annak még álmában is ad eleget.*” (Zsolt 127,2) Állítsuk emellé János apostol biznyságtételét: „*Isten nagyobb a mi szívünknel.*” (1Jn 3,20) Jézus is így biztatja a Hegyi beszédben az életükért aggodalmaskodó tanítványokat: „*Először az Ő országát és annak igazágát keressétek, s minden más megadatik.*” (Mt 6,33) Vagy amiképp Pál apostol énekel a Kolossé levél kozmikus Krisztus-himnuszában: „*minden tekintetben Ő legyen az első.*” (Kol 1,18) Még a legkisebb gyermek is ismeri a matematika törvényét, amelyet mai ígénk kapcsán is a szívünkbe kell zárnunk: ha egy tényezőt kihagyunk a számításból, téves eredményre jutunk. Ezért csúszik el, s jut vakvágányra oly sokszor a legjobbnak vélt szándékunk, akarattunk és cselekedetünk. **Mert nem Ő az első.** A tanítványok osztottak, szoroztak. Számba vették lehetőségeket – emberileg. Mi az, ami van, mi az, ami nincs. **Csak Jézust felejtették ki a számításból.** Mi magunk is, akik az egyház jövőjéről gondolkodva stratégiákat alkotunk, sokszor csak András és Fülöp igazságáig látunk, megfelelkezve Isten igazságáról, amely Krisztusban ragyogott fel mindnyájunk számára. Téves következtetésekre jutunk, ha nem Belőle indulunk ki, Jézusból, aki a semmiből is tud teremteni, s a kövekből is fiakat támasztani. Egyedül az Ő ígénének van teremtő és megtartó hatalma. De mit tesz Jézus? **Hálát ad** a látszólag kevésért is. Azért az öt kenyérért és két halért, amire András annyit bírt mondani lesajnálóan, hogy mi ez ennyinek. Majd miután hálát adott, kiosztotta az ott ülőknek a kenyeret és a halat. És láss csodát: **a jézusi matematikában az osztás végeredménye nem hányados, hanem szorzat.**

A mai világban sokan azért oly végtelenül szegények, mert nem képesek megosztani másokkal sem javukat, sem szeretetet, sem bocsánatot, sem irgalmat. Inkább felhalmoznak, gyűjtenek, akár a másik kárára is: a verseny és az önmegvalósítás

hamisan értelmezett jelszavai alatt. Jócai nem véletlenül írt pályája elején „szegény gazdagokról”, majd élete vége felé már „gazdag szegényekről” is. Weörös Sándor is egészen plasztikusan szólt az emberi életnek erről a mélységéről: „Hisz egymáson élősködve élünk, más halálán életet cserélünk, a föld rendje ez.” Jézus viszont arról beszél, hogy köztünk ne így legyen. „Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön.” Hisz az nem maradandó. „Gyűjtsetek kincseket a mennybe.” (Mt 6,19k) Ami örökkévaló. Pál is így ajánlotta magát a korinthusiaknak: „mint szomorkodó, de mindig örvendező, mint szegény, de sokakat gazdagító, mint akinek nincsen semmije, és akié mégis minden.” (2Kor 6,10) Akié a Fiú, azé a minden. Akinek a kincse nem földi hívságok, hanem a Krisztusban való öröm és békesség, az mindig másokat gazdagít.

A sokaság pedig, nem igazán értve, hogy mi, miért történik, királlyá szeretné tenni Jézust. **Rögvest intézményesíteni akarja a csodát.** Mert Jézusnak ez a tette végre jól beleilleszthető abba a bennük élő, kétségkívül népszerű Messiás-várásba, és elképzelésbe, amely politikai, gazdasági értelemben hozza majd el a szabadulást, a békességet és a jólétet. Jézust azonban nem ilyen indulat vezérelte. **Az Istennel szembe álló, s emiatt békétlen embert akarta, s akarja kibékíteni,** elhozva a valódi szabadulást és a teljes üdvösséget: a megváltást. Nem engedte meg, hogy királlyá tegyék, elvonult. Senkinek nem engedte, hogy saját elképzelése szerint fogadja el, és fogadja be Őt. Senkinek nem engedte, hogy dicsőségében fogadja be Őt. Péter sátrat akart építeni a megdicsőülés hegyén, mondván: „jó nekünk itt lenni”. (Mt 17,4) Sokak számára megfelel ma is így látni és láttatni az egyház küldetését. Nekik elegendő érték és mérték, hogy jó itt lenni. Ezzel szemben az egyház csak akkor tesz eleget Jézus szavának, ha benne az ember nem a „jó helyét” és „számítását”, hanem az üdvösségét találja meg. **Péternek is le kellett jönni a hegyről, s tovább lépni egy másik hely felé, ahol Isten és ember kapcsolatában a döntő fordulat bekövetkezett.** Ez pedig a Golgota. Aki igazán meg akarja ismerni Istent, az a keresztfához megy. Nem volt népszerű hely régen, s ma sem túlságosan kedvelt. Mégis itt ért célhoz a nagy mű. Az erre utaló jeleket pedig a Jézushoz közel állók sem értették. Amikor Jézus megmosta tanítványai lábát – Péter visszakozott: „az én lábamat nem mosod meg soha.” (Jn 13,8) Amikor megkeresztelkedett – János akadékoskodott: „Nekem volna szükségem arra, hogy megkeresztelj, és te jössz hozzám.” (Mt 3,14) Amikor Jézus a haláláról beszélt, újfent Péter ellenkezett: „Mester, ez nem történhet meg veled.” (Mt 16,22) Ne higgyük, hogy Péter felelőtlen volt. Ő szívesen lett volna egy sikerpróféta első számú tanítványa, és harcolt volna kivont szabályával, de a keresztség és a meghalás nem fért már bele. Csak amikor húsvét fénye vetült a keresztség titkára, akkor értették meg az övéi, hogy mi miért történt. Jézus senkinek nem engedte, hogy saját elképzelése szerint legyen tanítványa és követője. Csak Isten akarata szerint.

Jn 6-ban egészen hasonló folyamat játszódik le, mint a Jézus kereszthalála előtti héten. Jeruzsálemben érkezésekor még hozsannázó tömeg fogadta a számcáskó hátán bevonuló királyt. De néhány nappal később a keresztség közelében elhalkult a dicséret, ha valaki szólt, csak káromolta az Istent. Jézus egyedül maradt. Jn 6 elején – a kenyérszaporítás után – még királlyá akarták tenni Őt. Amikor azonban a mennyei kenyérről beszélt, már sokakból váltott ki értetlenséget, felháborodást: „Bizony, bizony, mondom néktek, nem azért kerestek engem, mert jeleket láttatok, hanem azért, mert ettetek a kenyerekből és jóllaktatok. Ne veszendő eledelért fáradozzatok, hanem az örök életre megmaradó eledelért, amelyet az Emberfia ad majd nektek, mert őt pecsétjével igazolta az Isten.” (Jn 6,26–27 – Erről az ígéről írta Luther az elején már idézett gondolatot.) Majd így folytatódik a szakasz: „Ekkor megkérdezték tőle: „Mit tegyünk, hogy Istennek tetsző dolgokat cselekedjünk?” Jézus ezt felelte nekik: „Az az Istennek tetsző dolog, hogy higgyetek abban, akit ő küldött.” (Jn 6,28–29) Mária, magyar királyné nem véletlenül énekelte annak idején: „csupán a hit olyan kincs, mit e gonosz had el nem ragad, ez megmarad.” Bár sokak számára mindez kevésnek tűnik, mégis az ilyen vélekedésekkel szemben hiszem és hirdetem, hogy amit Ő ad, elég. Mindenre elég. Végül Jézus, amikor az Emberfia testének evésével és vérének ivásával összefüggésben beszélt az életéről, hallgatósága otthagyta: „Kemény beszéd ez! Ki hallgathatja őt?” (Jn 6,60)

Így kerül magasabb összefüggésbe Jézus kérdése: *honnan vegyünk kenyeret?* Az élet kenyere a menyből adatik. Erre akarta egykor, s ma is hívni a Mester hallgatóságát. Hiszem, hogy csak Rá van szüksége egyházunknak. A liturgiai reform, amelyet oly sokan kárhoznának még ma is, épp ezt a célt szolgálja, hogy az egyházi, gyülekezeti élet legfontosabb megnyilvánulásának, az istentiszteleteinknek minden rezdülésében a Vele való közösség áldását éljük át. A szent liturgia Őt jeleníti meg, az Ő értünk végzett szolgálatát. Felismerve és elfogadva, hogy **szent igéjében és szentségében ma is valóságosan jelenlevő Krisztus igazi eledel a számunkra.** Teste valódi kenyérünk és vére valódi italunk, amely az örök életre táplál. Lehetünk olyanok is, mint András és Fülöp, mérlegelve az emberileg kigondolható lehetőségeket. Ha azonban a Szentlélek ereje által megértjük és elfogadjuk Jézus szavát, úgy, ahogyan azt Ő akarja, akkor a mi szívünkben is megfogalmazódhat az a bizonyosság, ami Jn 6 végén, miután mindenki elhagyta a Mestert, Péter szájából hangzik fel: „Uram, kihez mennénk? Örök élet beszéde van nálad!” (Jn 6,68) Anyagi javak, létbiztonság nem lehet mindenki osztályrésze, még ha oly nagyon küzd is érte. De az a kenyér, amely a mennyből szállt alá, mindnyájunkat: kicsiket és nagyokat, szegényeket és gazdagokat táplál és éltet, erősít és vigasztal, és megtart az örök életre. Csak erre van szükségünk!

D. Szebik Imre (ny. püspök, Budapest) előadása

Magam ahhoz a generációhoz tartozom, aki még három elemi osztályt az ágostai hitvallású evangélikus népiskolába járt 1945-48 között.

Így hat éves koromtól együtt éltem hitünket meghatározó hitvallásunkkal, amelynek tartalmát csak később ismertem meg.

Németh Károly egykori tudós lelképásztorom, aki hat nyelven beszélt, kiváló igehirdető volt, s korának egyik legjobb teológusa, egyszerre vezetett be hittanóráinkon az egyháztörténeti múlt rejtélyes kincseibe, s ugyanakkor az akkori idők ökumenikus eseményeit is értékelte. 1947-ben

alakult meg az LVSZ a svédországi Lundban, s 1948-ban az EVT a hollandiai Amsterdamban. Magyarország egyházai pedig már 1943-ban megalapították a mai Ökumenikus Tanács elödszervezetét.

Egyszerre hűségesek maradhatunk öseink hitvallásához és nyitottak többi keresztény felekezet közösségei előtt. Aki csak hitvallásos evangélikus akar lenni, az szeretetlen a más egyházhoz tartozó testvérek iránt, aki csak ökumenikus kíván lenni, az saját identitását, önazonosságát adja fel, vagy legalábbis kockáztatja. Azt azonban már előadásom elején meg kell határozottan vallanom, sokkal több és fontosabb az, ami egybekapcsol a többi keresztény testvérrel és egyházával, mint, ami elválaszt tőlük.

Fentiekből kitűnik: alapvetően evangélikusként ökumenikus beállítottságú teológusnak vallom magam. Nyitott más felekezetűek előtt, kritikus önmagunkkal és határozottan evangélikus látású.

Amikor 1962-ben megnyílt a II. vatikáni zsinat, akkor a római Szent Péter bazilikának az oltárán egyszerre helyezték el a Codex Iuris Canonici (CIC), a római katolikus egyházi törvénykönyvet és a Szent Bibliát. A Biblia volt felül, a törvénykönyv alatta. Ez új látásra vallott, mert addig a törvénykönyv volt fontosabb. Ez korszakfordulót jelentett a testvéregház életében, mint ahogy a reformáció is a Szentírást, Isten ígétét állította az egyház életének középpontjába.

Isten ígéje felől értelmezzük az egyház lényegét, küldetését és az egyes keresztény ember életét, hitének tartalmát s erkölcsi döntéseinek mértékét.

Ehhez a nagy döntéshez párosult az 1999. október 31-én Augsburgban történt esemény, amikor a római katolikus egyház képviselői és az evangélikus egyház (LVSZ) vezetői aláírták a megigazulásról szóló közös nyilatkozatot. Ennek rövid

tartalma ez: a keresztény ember egyedül Isten kegyelméből hit által a Krisztus kereszthaláláért nyeri el az örök életet. Ehhez nem kell semmit hozzátennie, nem is tud, el kell fogadnia, mint drága ajándékot.

Ez a közös felismerés és nyilatkozat nem kevesebbet jelent, mint azt a tényt, hogy római katolikus testvéreink is elfogadták a reformáció alapvető felismerését, amelyet Luther a kereszt teológiában jelölt meg, mint az üdvösség egyetlen útját. Más kérdés, mennyire tudatosul mindez a katolikus egyház életében, gyakorlatában, hívei gondolatartományában. Ez azonban külön előadás témája lehetne.

E kissé hosszúra sikerült, de szükséges bevezető után, nézzük meg mennyire vagyunk hűek legfőbb hitvallásunkhoz, az Ágostai hitvalláshoz. Latinul: Confessio Augustana-hoz. Vizsgálatunkat három területre korlátozzuk:

- Mit tanítunk az egyházzól?*
- Mit tanítunk a szentségekről, tehát a keresztségről és az úrvacsoráról?*
- Mennyire evangélikus (lutheránus) igehirdetésünk, tanításunk?*

Nézzük sorjában!

a) Mit tanítunk az egyházzól?

Melanchthon így ír a CA. 7. cikkelyében: Az egy szent egyház minden időben megmarad. Az egyház pedig a szentek gyülekezete, amelyben az evangéliumot tisztán tanítják és a szentségeket helyesen szolgáltatják ki. Az egyház valódi egységéhez elegendő egyetérteni az evangélium tanításában és a szentségek kiszolgáltatásában. De nem szükséges, hogy mindenütt hasonlóak legyenek az emberi hagyományok, vallási szokások és szertartások.

Más-más liturgia használata, stóla viselése másodlagos kérdés, a döntő az evangéliumhoz, a Szentíráshoz való hűség. Mivel napjainkban nagy a lakóhely változtatás szüksége a munkahely megtalálása érdekében, kíváncsi, hogy az újonnan érkezők felismerjék új gyülekezetükben is az evangélikus hagyomány rendjét.

Az egyházzól 10 különböző cikkely szól, amelyek közül most a szentek tiszteletéről teszünk külön is említést. (21. cikkely)

„A szentekről megemlékezhetünk azért, hogy kövessük hitüket és jó cselekedeteiket, hivatásunk szerint. Ahogyan követheti a császár Dávid király példáját azzal, hogy hadat visel a török elűzésére hazánktól.”

A szentekhez való imádkozást, tőlük való segítségkérést nem tanítja a Biblia. Krisztus a mi egyetlen közbenjárónk és szószólónk.

Így vannak evangélikus egyházak, amelyekben Szent Pál, Szent Péter napja ünnep vagy emlékeznek szent Ágostonra, sőt Máriára, Jézus anyjára is, de nem imádják és nem imádkoznak hozzájuk, hanem életük példáját állítják a hallgatóság elé, mint akik Krisztus hű követői voltak.

b) Mit tanítunk a szentségekről?

– *A keresztségről.*

Szükséges az üdvösséghez, és Isten felkínálja kegyelmét a keresztség által és meg kell keresztelni a gyermekeket,

akik a keresztség által Istennek felajánlva befogadtatnak Isten kegyelmébe. (9.cikkely) Hazánkban egy felmérés szerint a 40 éven aluliak 40 %-a nincs megkeresztelve. Más szóval szinte kizártnak jórészt, hogy később Istenről halljanak, Vele találkozzanak, esetleg a kizárólag felnőtt keresztséget, alámerítést gyakorló szabad egyházak keretein belül. Utóbbiak a gyermekkeresztséget nem ismerik el, ezért minden új gyülekezeti tagjukat alámerítik. Ez utóbbit az CA elveti és helyteleníti. Kétszer nem kell és nem is szabad megkeresztelkedni. A keresztség az a szentség, amelyet római katolikus, ortodox, református és evangélikus egyházaink kölcsönösen elfogadnak egymás szolgálatában, még ha később az illető személy más egyházban is gyakorolja hitét, mint ahol megkeresztelték. A baptisták alámerítő gyakorlata azt sejteti, mintha ők lennének az egyedül igaz egyház, a többiek pedig halvány utánzat. Ezt azonban soha nem mondják ki. - Luther az asztalára írta: baptisatus sum. Meg vagyok keresztelve. Isten engem kegyelmébe fogadott, ebben a bizonyosságban élhetek. Ő nem változtatja meg ígéretét, rossz esetben én felejtethem el.

Ezért a keresztség fontos szentség. Ne legyenek megkeresztetetlen unokáink, mondván majd ők eldöntik, hova akarnak tartozni. Nem ők döntenek, Isten dönt, ő ajánlja fel mellénk állását. Ez a keresztség igazi értelme.

– *Az úrvacsoráról.*

Krisztus teste és vére valóságosan (németül: wahrlich=valóban, bizony, ténylegesen) jelen van az úrvacsorában és kiosztják azoknak, akik élnek vele. (10.cikkely) Itt három érdekes s fontos észrevételt szabad tennem. *Az egyik:* Jézus, amikor az utolsó vacsorán együtt van tanítványaival, akkor ennyit mond: ez az én testem, s ez az én vérem. Hogyan, miként? Erről nem szól. Tersteegen mélyen hívő német szalag gyáros vallja: amiről a Szentírás nem beszél, arról, a pap is hallgasson. *A másik megjegyzés:* a CA latin szövegében a valóságosan szó eredetije: vere. Jelentése: az igazságnak megfelelően, igazán, helyesen, értelmesen, okosan, őszintén, komolyan. A valóságos – jelentés sajnálatos módon nem szerepel.

Én hiszem Krisztus tényleges jelenlétét az úrvacsorában, de a hogyan, miként kérdésre nem ad az Újszövetség választ. El kell fogadnunk Krisztus jelenlétét, sőt szabad hinnünk, hogy ott van titokzatosan, értelmünket meghaladó módon. Kevesen tudják, hogy Kálvin is aláírta a CA-t.

Érdemes utalnunk arra, hogy 1536-ban Martin Bucerrel, Strassburg reformátorával az úrvacsorával kapcsolatban jött létre a Wittenbergi Konkordia. Ebben ezt olvassuk: „a kenyérrel és borral igazán és lényegileg jelen van, nyújtatik és vétetik Krisztus teste és vére. (cum pane et vino vere et substantialiter adesse, exhiberi et sumi corpus Christi et sanguinem) Németül: „mit dem brot vnd wein wahrhaftig vnd wesentlich zu gegen sey vnd darge-reicht vnd empfangen werde der leib vnd das blut Christi.” Azt valószínűleg még kevesebben ismerik, hogy 1973-ban az evangélikus, a református és a metodista egyházak, valamint a német egyesült protestáns egyház aláírták a leuenbergi concordia nyilatkozatát, amelynek értelmében a nevezett egyházak tagjai teljes úrvacsorai közösséget vállalnak egymással, teljes szószék és szentségi közösséget, elfogadva egymás lelkészeit és kölcsönösen választhatják őket gyülekezeteik pásztorainak és egyházi vezetőinek.

A harmadik megjegyzésem: A CA arról ír, hogy a gyülekezetek a legnagyobb áhítattal ünneplik a misét. Nem az áldozatbemutatót, hanem Krisztus jelenlétét az úrvacsorában. És nem kiosztják, ünneplik. Hogy jövünk mi ahhoz, hogy Krisztus testét és vérének kiosztjuk? Legfeljebb az ostyát és a bort. De az számunkra és Krisztus ígérete szerint az Ő teste és az Ő vére. Ezt a titkot csak ünnepelni, elfogadni, leborulva imádni lehet. Ez nem kárhozatos bálványimádás, mint ahogy a mise sem. Nem úrvacsoraszentség van a gyülekezetben, hanem Krisztus szent jelenlétének ünneplése. Ünnepi ruhát veszünk, ünneplőbe öltözik a lelkünk és ünnep, amikor Krisztus érkezik hozzánk. Így és ekkor vagyunk igazán evangélikusok a CA értelmében, de Jézus által szerzett úrvacsorai ígék alapján is.

Helyén való-e, hogy a szentséggel oly ritkán élünk, s akkor is függelékként illesztjük az istentisztelethez?

c) Mennyire evangélikus igehirdetésünk és tanításunk?

Ennek a kérdésnek a megválaszolásánál az alábbi szempontokat lehet figyelembe venni?

– *Krisztus központúság* – minden igehirdetésnek Krisztus-hoz hívásnak kell lennie, különben vallásos elmélkedés.

– *A kereszt teológiájának érvényesülése* – Isten mindent a kereszten tett meg értünk, s mondott el magáról.

– *A megigazulás (megigazítás) lutheri felfogásának felfedezése:* solus Christus, sola gratia, sola scriptura, sola fides.

Egyedül Krisztus, egyedül a kegyelem, egyedül a hit, s egyedül a Szentírás – ez a reformáció négy laptétele. Más szóval: egyedül Krisztus és nem Mária és a szentek, egyedül a kegyelem és nem emberi érdem, egyedül a hit és nem a mi jó cselekedeteink ajándékoznak nekünk örök életet. S mind ez egyedül a Szentírásból és semmiféle más írásból, könyvből nem jelentetett ki nekünk.

Gondoljunk Luther wormszi vallomására: Ha csak a Szentírásból vagy más ész okok alapján meg nem győzünk, semmit vissza nem vonhatok, lelkiismeretem Isten ígéretének foglya. Itt állok, másként nem tehetek, Isten engem úgy segéljen.

– *A kétféle kormányzásról szóló lutheri felfogás hangoztatása.* Luther világosan beszél arról, hogy Isten a világban elsősorban törvényével irányít és uralkodik, míg egyházában az evangéliumot hirdetteti és a keresztyéneket a szeretet és a megbocsátás Tőle kapott ajándékaival igyekszik a keskeny úton járásra készíteni.

A kétféle regimentet világosan meg kell különböztetni

egymástól, jóllehet mindkettőre szükség van. Az evangéliummal nem lehet a világot irányítani, mert ez feltételezné, hogy mindenki kereszténnyé lett. Ezt hinnünk balgaság lenne. Isten országa nem e világi jelenség, hanem töredékben megvalósuló lelki kincs, legnagyobb isteni ajándék.

Mindnyájan magunk válaszolhatunk magunknak, mennyire találjuk meg személyes hitünkben a felsorolt ismérveket, s mennyire csendül fel az igehirdetésekből a lutheri felismerések biblikus gondolatsora.

Ez az előadás korántsem a teljesség igényével készült. Sok kérdést fel sem vethetett, pl. miért veszítjük el nagyobb

arányban hűveinket, mint esetleg más felekezetek? Vagy az 1833-ban megkötött nagygeresdi egyezmény miért került felbontásra és mégis miért élt tovább a gyakorlatban?

Ha azt kérdezik a testvérek, mit tegyünk? Maradjanak hűségesek Krisztushoz, a bibliai igei felismerésekhez, akkor bizonyosan hűségesek maradnak hitvallásainkhoz, az evangélikus hagyományhoz. Ezt szabad ismernünk, védelmeznünk és hirdetnünk!

„Ezért tehát, testvéreim, álljatok szilárdan, és ragaszkodjatok a hagyományokhoz, amelyeket akár beszédünkben, akár levelünkben tanultatok.” (2Tessz. 2,15)

Peczníky Pál: Átkelés a tengeren!

*Veres tenger kopár partján,
Egyiptomi oldalon,
szorongott a választott nép,
mivel nem volt oltalom.
Előtte: háborgó tenger,
mögötte, bős hadsereg,
mindenfelé zárva az út,
menekülni, nem lehet!
Ekkor szólt az Úr Mózesnek,
pálcáddal üss vízre le,
megmozdul a tenger vize
és elválik kétféle!
Láthatatlan két véres kéz,
tartott két nagy vízfalat,
választott nép a folyósón,
száraz lábbal áthaladt!
Népet üldözőbe vette,
a páncélos hadsereg,
De megakadt az átkelés,
a sok harcos, megremeg.
Megállt a sok harci kocsi,
a két vízfal, meglazult,
Fáraó meg, seregével,
mind egy szálig, vízbe fúlt!
Másnap reggel, választott nép,
túlsó partra érkezett,
vissza nézve a tengerre,
csak hullákat nézhetett.
Túlsó parton öröm, hála,
járta át, a nép szívét,
és boldogan énekelte,
Mózes hála – énekét.*

Celldömölk 2014. V. 16.

**Bencze András (telkész,
Székesfehérvár) előadása**
Ablak

Mi forog voltaképpen kockán? Miért került témaként elő a hitvallásosságunk? Ehhez hívom segítségül az ablakot. Gondoljanak egy nagyáruházra. Hatalmas tér, polcok, emberek, áruk – ami szem-szájnak ingere, télen enyhe, nyáron hűvös levegő. Fény. Mi kell még? Mégis hamar kikívánczozunk belőle. Mesterséges a tér. Mesterséges levegő és mesterséges fény. Nincs ablaka.

S gondoljanak a városszéli lengyel (vagy kínai) piacra. Ott van levegő, néha kifejezetten huzat, télen hideg, nyáron forró. S onnét is hamar elvágyakozunk. Pedig ott van természetes fény, levegő. Ott sincs ablak.

Az ablak egyszerre nyit és zár. Az ablak körülhatárolja a teret – és kilátást ad a környezetre.

A hitvallásosság kérdése azért kerül elő, mert nem szeretnénk, ha az egyház nagyáruházzá vagy szabadpiaccá válnék. Nem szeretnénk, ha feloldódnánk a világban, beleoldódnánk a környezetünkbe – sem azt, hogy teljesen elszigetelődjünk.

Az egyház

A cím egészen személyes: Hitvallásosságunk. Kié a hitvallás? Kinek a hitvallásosságáról van szó? Az egyes emberéről? Egy-egy gyülekezetéről? Az evangélikus hitvallásosságról?

Azt vallom, hogy ezt az egész sort végig kell járnunk. Tehát nagyító alá helyezni saját hitvallásunkat, gyülekezetünk hitvallásosságát – tehát a hitvalláshoz ragaszkodását – és az evangélikus egyház hitvallásosságát is. Nagyító alá helyezni az egész sort – és mindezt egybevetni az Egyház, vagy szívesebben mondom így: az Anyaszentegyház hitvallásával. Hogy az egész sort az egyéntől a magyar evangélikusságig végigvegyük, az az egyén, az adott gyülekezet illetve a zsinat és a püspökök feladata. Most inkább arról szeretnék beszélni, amivel egybe kell vetnünk hitvallásosságunkat. Az egyházzal beszélünk tehát.

Hitvallás

Az egyház hitvallásának alapja az ige. Jézus Krisztus evangéliuma. Amikor

egy-egy egyháztest erről elfeledkezett, amikor a hitvallások szövegét, mint dokumentumot tette zsinórmértékül, akkor szembekerült eredeti elhívásával – azzal ugyanis, hogy minden népet tanítvánnyá tegyen – és kegyetlenné lett, sokakat Krisztustól elszakított. Az egyház hitvallásának alapja a Jézus Krisztusról szóló bizonyágtétel. Ezért ebben nem lehetünk nagyvonalúak. Nem az erkölcsi kihágások veszélyeztetik leginkább az egyház létét. Olvassuk csak a Korinthusiakhoz írt levelet, amelyben Pál apostol sok tekintetben feddi a gyülekezetet, mégis azt írja róluk nekik: A Korintusban élő szenteknek. Ellenben a galatáknak szóló levél meghökkentően kemény és határozott: *Viszont, ha még mi magunk, vagy egy mennyből való angyal hirdetne is nektek evangéliumot azonkívül, amit mi hirdetünk, átkozott legyen!* (Gal 1:8) Nem a Biblia betűit félti Pál, hanem a Krisztusról szóló bizonyágtételt. Mert ha az nem egyértelműen hangzik, akkor vajon milyen bizonytalan lesz a hitünk!

Scholz László így ír: „Az egyház története folyamán ismételtelen megtörtént, hogy a tanítást lekicsinyelték. Olykor nem is alaptalanul esett meg ez, hiszen könnyen pusztá ismeretté, dogmatikus tétélekké, sőt racionalizmussá tették vele az eleven evangéliumi hitet. „Valóságossággá” a keresztyéniséget. Mind-

ez azonban mégsem elegendő ok arra, hogy az egyház jó értelemben vett tanítói munkáját félreállítsuk. Isten Szentlelke számos módon támaszt élő hitet, s minden módjáért magasztalás illeti meg Őt. Sok-sok példa van viszont a keresztyén-ség történetében arra, hogy éppen a tanulás folyamata közben végzi el a Lélek megvilágosító szent munkáját.” (Dr. Solyom Jenő: *Hiszem – tudom c. könyv Bevezetőjében*)

A tanítás, tehát a hitvallás megfogalmazása és a hitvalláshoz ragaszkodás tehát igen fontos. S mennyire örvendezhetünk annak, hogy az evangélikus hitvallások közül több a kezünk ügyében van. Elsőként az Énekeskönyvet említem. Az istentisztelet rendjében az Apostoli és a Niceai Hitvallást is megtaláljuk. Olvassuk ezeket úgy is, mint hitünk tartóoszlopait, és úgy is, mint imádságot, amelyben kérjük Isten, hogy ebben az egy, igaz hitben tartson meg minket.

Aztán hadd emlékeztessenek a Finn Kátéra, amelyet minden magyar evangélikus családnak el akart juttatni a finn evangélikus egyház. Ebben a kék kis könyvecskében nemcsak hitünk mai, tömör összefoglalása olvasható, hanem Luther Kis Kátéjának legfontosabb mondatai is. S mellettük igeszakaszok, amelyek megerősítik ezeknek a hitvallásoknak igazságát.

És emlékeztetek a Gyülekezeti Liturgikus Könyvre is. Annak végén pedig az Ágostai Hitvallás első nagy tételsora olvasható.

A hitvallás, evangélikus hitvallás tehát az ablaknak azt a szerepét tölti be, amely kijelöli a teret. Védettséget ad. Ragaszkodjunk hitvallásainkhoz! Nem azért, mert hitben eleink annyit szenvedtek ezért. Hanem tudván: ők azért szenvedtek hitükért, azért vállalták a szenvedést is, mert ez a hit adott erőt nekik a megálláshoz, s ez által a hit által őrizte meg az Úristen őket viszontagságokon és kísértéseken keresztül.

Amikor megvizsgáljuk magunkat – mondjuk a hazafiasság és az egyház kapcsolatában, vagy a gazdálkodásunk, az anyagiakkal való bánásunk terén, vagy az egészségünk-betegségünk, életünk-halálunk viszonylatában – gondoljuk végig: vajon hitvallásainkhoz ragaszkodunk-e!

Amikor megvizsgáljuk gyülekezetünket ebben a vonatkozásban, kérdezzük azt is meg, hogy vajon presbitereink hallgatják-e az ígét vagy inkább a költségvetésre figyelnek oda; hogy vajon az

igehirdetéssel kapcsolatban eléggé igényesek vagyunk-e, vagy arra figyelünk, hogy kívülről beszéljen a lelkész!

S az evangélikus egyház amikor görcső alá kerül, kérdezzük meg: ragaszkodunk-e hitvallásunkhoz, vagy lassan minden módinak engedve feloldódunk a környezetünkben? Lehet-e látni rajtunk, gyülekezetünkön, hogy evangélikusok vagyunk, Krisztushoz tartozunk?

Secundus usus fenestrae (Az ablak második használata)

A másik használata az ablaknak, hogy kitarul, kitarja elének a világot. Találónan nevezték el Windowsnak az egyik számítógépes programot. Kitarja elének a világot, tehát be is lehet látni, ki is lehet látni. Kapcsolat születik. Amikor hitvallásosságról beszélünk, akkor nem szűkkeblűségről beszélünk. Akkor olyan meggyőződésről beszélünk, amely kapcsolatban áll az egész egyházzal. Szót kellene ejtenünk a nem-keresztyénekről is, ám inkább beszélnék az ökumenéről, az egyházegyetemességéről és egységéről. S a felekezetek és egyháztestek sokaságára

mondom: a hitvallásosság nem szűkkeblűség.

Ezen belül még látjuk – bár a Dunántúlon kisebb ennek nyilvánvalósága –, hogy a felekezeti határoknál erősebbek a kegyességi határok. Tehát a hitvallásosságunk a kegyességi irányok terén sem lehet szűkkeblű.

Mi lehet mérce? Régen azt vallottam, hogy aki vallja a Szentháromság Istent, és aki elfogadja a másik keresztyént, azzal vagyok közösségben. Ez valószínűleg egészen jó meghatározás. Azonban ma másként mondanám. Mert így a befogadás, a közösségvállalás a saját mértékünk volna. Az egyház azonban Krisztus teste. Azoknak közössége, akiket Krisztus kihívott a halálból.

Ezért nem a mi döntésünk, hanem Krisztusban egy az egyház. Az egymás iránti közelség keresése, az ökumené iránti elkötelezettség Krisztusban gyökerező valóság.

S ezért – miközben hitvallásainkat el nem feledjük – gyakran egymástól megsebzetten is, keressük közös pontjainkat, Krisztustól kapott közösségünket.

Szabóné Szűcs Mária: Imádságok 3.

Ezen az esti órán, Uram légy velem!

Kegyelmes szíveddel fogadd el megkínzott lelkemet!

*Söpörd ki a sötétség kínzó, vad árnyait,
Teljesítsd be rajtam Istenem kegyelmes terveid!*

Szerető szemeddel a mélységbe nézz le rám, ahol

Gyermeki nagy hittel kérlek ezután:

Istenem adj erőt, hitet élni a nevedért,

Útjaidon járni az élő Jézusért!

Ámen

Ördög Endre (lelkész, Orosháza) előadása

A téma megszólaltatásához végig kell gondolnunk, hogy az egyház története során keletkezett, megszólalt hitvallásokból mit is vegyünk elő anélkül, hogy általánosságokban rekednénk, vagy éppen csak egy-egy apró részletét tudjuk felvillantani annak, hogy egy-egy közösség hogyan fogalmazta meg a maga számára az evangélium alaphangján megszólaló hitvallását, életének másodlagos zsinórmértékét. Persze a nagy egész és az apró részletek vizsgálatának is van létjogosultsága. A nagy, egyetemes hitvallások áttekintése megmutatja számunkra, hogy az alapvető bibliai igazságok hogyan jelennek meg az egyház kétezer éves vallástételében, láthatjuk belőlük, hogy miképpen őrzi Isten népe az evangélium alaphangjának és saját életének harmóniáját. Kiemelt tételek, egyes felekezetek sajátosságainak, vagy egy tétel több felekezet hitvallásában megjelenő formájának vizsgálata ugyanígy segítséget nyújthat abban, hogy az alaphang milyen módon határozza meg a hit egyes részleteiről szóló vallástételt.

A jelen téma kibontásában a kettő közötti utat választom, és egyházunk névadó hitvallását, az Ágostai Hitvallást hívom segítségül. Nem a hitvallás egészét, hanem azokat a tételeket állítom egymás mellé, amelyek az egyházzal, a gyülekezettel kapcsolatosak. Fontos látnunk azt, hogy az evangélium alapján megszólaló, identitásunkat jelentő vallástételünkben miképpen jelenítjük meg egyházunkat, gyülekezeteinket, az ige szolgálatát, az egyház rendjét, általában mindazt, amit evangélikus egyháznak nevezünk.

Alapvetésként ki kell mondanunk, hogy az evangélium egyszerűen megfogalmazható igazsága, Isten szeretetének kevés szóval elmondható jó híre – hasonlóan az ötezer ember megvendéglésének csodájában hallottakhoz – Jézus személyes valóságának és a Lélek munkájának erőterében végtelenül megsokszorozódó, mindenki számára kincset, gazdagságot jelentő valósággá válik. Ebben vesz részt tevékenyen Isten népe, amikor hirdeti az igét, és amikor ennek nyomán a keresztyén évszázadok, évezredek alatt, és a jelenben is ezrek és milliók számára lett és lesz az élet kenyerévé az evangélium. Ha csak az emberi oldala lenne meg ennek a szolgálatnak, kiégne, megüresedne, unalmassá válna az egyház tanúságtétele, de a Lélek ereje megsokszorozza, személyessé, frissé teszi minden korban az evangéliumot.

Mielőtt rátérnénk az Ágostai Hitvallás tételeire, a reformáció elindulásában meghatározó 95 tétel egyik nagyon fontos, ha nem a legfontosabb tételét még fel kell idéznünk. Ezt mondja a 62. tétel: „Az egyház kincse valójában az Isten dicsőségének és kegyelmének szent evangéliuma.” Ennek a tételnek az igazsága mind Luther, mind a többi reformátor számára olyan meghatározó módon válik a későbbi gondolkodás, teológia, reformáció alapjává, hogy minden erre épül, minden innen indul ki: hitvallásosságunk, identitásunk így kerül összhangba az alaphanggal, az evangéliummal. Névadó hitvallásunkra most éppen ezért úgy tekintünk, hogy arra összpontosítunk: mit mond rólunk, mint közösségről, mint Jézus körül, az ő követésében járó gyülekezetről, aki őt akarja hallgatni, aki tőle akarja kapni mindennapi kenyerét, testit és lelkit egyaránt. Mit jelent egyházi létünk? Van-e ennek szabadsága, kötöttsége, egysége, töredezettsége, mi a rendje, a realitása, az élettere? Egyáltalán hogyan valósul meg, hogy az egyház igazi kincse, az evangélium táplálékunk és küldetésünk tárgya egyaránt? A jelen magyar evangélikussága is, miközben jövőképet, stratégiát készít, tulajdonképpen ugyanezekkel a kérdésekkel szembesül, és igyekszik válaszokat adni általánosságban és a napi cselekvés szintjén.

Mielőtt rátérnénk az Ágostai Hitvallás tételeire, a reformáció elindulásában meghatározó 95 tétel egyik nagyon fontos, ha nem a legfontosabb tételét még fel kell idéznünk. Ezt mondja a 62. tétel: „Az egyház kincse valójában az Isten dicsőségének és kegyelmének szent evangéliuma.” Ennek a tételnek az igazsága mind Luther, mind a többi reformátor számára olyan meghatározó módon válik a későbbi gondolkodás, teológia, reformáció alapjává, hogy minden erre épül, minden innen indul ki: hitvallásosságunk, identitásunk így kerül összhangba az alaphanggal, az evangéliummal. Névadó hitvallásunkra most éppen ezért úgy tekintünk, hogy arra összpontosítunk: mit mond rólunk, mint közösségről, mint Jézus körül, az ő követésében járó gyülekezetről, aki őt akarja hallgatni, aki tőle akarja kapni mindennapi kenyerét, testit és lelkit egyaránt. Mit jelent egyházi létünk? Van-e ennek szabadsága, kötöttsége, egysége, töredezettsége, mi a rendje, a realitása, az élettere? Egyáltalán hogyan valósul meg, hogy az egyház igazi kincse, az evangélium táplálékunk és küldetésünk tárgya egyaránt? A jelen magyar evangélikussága is, miközben jövőképet, stratégiát készít, tulajdonképpen ugyanezekkel a kérdésekkel szembesül, és igyekszik válaszokat adni általánosságban és a napi cselekvés szintjén.

Az Ágostai Hitvallásban öt tétel szerepel, ami konkrétan a gyülekezet, az egyház problematikájával foglalkozik. Az ötödik cikk az egyházi szolgálattal foglalkozik. Első helyre kerül, alapvető fontosságúvá válik az egyház kincse, az evangélium, ami nélkül nem indulhatunk, nem mozdulhatunk. A külső ige, a hirdetett, hallott ige nélkül hitre jutni akaró igyekezet elítélése világossá teszi: az ember önmagától, Isten segítsége nélkül nem tud változtatni Istennel való viszonyán. Kötöttsége, áldott megkötöttsége az egyháznak, hogy nem szolgálhat mással, csak az evangéliummal. Ugyanakkor ebben van az egyház szabadsága is: nincs rajtunk az a teher, hogy az evangélium akkor „működik jól”, ha mi jól működtetjük. Világosan áll előttünk: Ő – tudniillik Isten – támaszt hitet azokban, akik hallgatják az evangéliumot. Ezért eredményességünk felelőssége csak addig terhel bennünket, amíg az evangélium megszólaltatásának lehetőségeit keressük és használjuk a rendelkezésünkre álló eszközökkel. A szív elérése Isten csodája. Kötöttségünk, az evangélium kizárólagos hirdetése, Isten Lelkének ígéretével és erejével végül is felszabadít szolgálatunk sokféleségére.

Tovább olvasva a hitvallást, a hetedik cikk következik, amely arról szól, hogy az egyház időbeni és térbeli megmaradása, a látszólagos különbözőségek ellenére meglevő, alapvető egysége az egyház valódi kincsének, a mindenkit összekötő evangéliumnak köszönhető. A valódi egységet – és itt most nem feltétlenül az ökumenikus mozgalmakra, hanem a közösség belső egységére, békességére, a tagok egymás iránti felelősségére gondolok – csak az teszi lehetővé, hogyha az alaphangra építik fel azt, amit a közösségben, a közösségért, illetve a kívülállókért, a világért tenni akarnak. Bármilyen furcsa: az alapra épített felépítmények nem választanak el, hanem annak bizonyosságát adják, hogy micsoda gazdagsággal jeleníthető meg a világban az evangélium igazsága.

Eddig úgy tűnik, hogy a hitvallás nem foglalkozik azzal, hogy más az elmélet és más a bűnnel terhelt ember igyekezetének realitása. A nyolcadik cikk azonban világossá teszi: az evangéliumi, reformátori gondolkodás számol a bűn rontásával a Krisztus népe között is. Tisztában vagyunk azzal, hogy kegyelemre szoruló bűnösökként élünk, és minden igyekezetünk ellenére sem tudjuk teljesen tisztán megőrizni az egyházat. Isten népe képes szétszakadozni, képes eltávolodni a forrástól, képes rossz úton járni. De az is ennek az egyháznak a realitásához tartozik, hogy az igének és a szentségnek az ereje nem az egyház hitelességében, hanem Krisztus rendelésében, valóságában van, és ha kell, az ment meg önmagunktól, hogy nem a magunkét hirdetjük, hanem a mindennél nagyobb, hatalmasabb Urat.

Nem csak ez, hanem a tizennegyedik cikkben foglaltak is medret szabnak mindannak, ami az egyház életében folyik. Az elhívottak és felkészítettek nyilvános szolgálatának igénye sem önkényes, emberi gondolat: Jézusnak sem lett minden tanítványa a legbelsőbb köréhez tartozó, küldetéssel felruházott apostol. Az evangéliumi történetekből ismert epizódok tudnak hívásról és küldésről. A szabadság, a belső egység munkálása a bűn realitásában nem nélkülözheti a rendet a tanítványok és a késői tanítványok, az egyház közösségében.

Mindehhez van egy életterünk, egy közeg, amiben meg tudjuk élni az evangélium hirdetésének elkötelezését. A tizenötödik cikk az egyházi szokásokról olyan keretet ad, aminek tágítása, vagy szűkítése mindig az evangélium meghatározottságából adódik. Történelmi, társadalmi, tradíciókból fakadó és személyes adottságaink és az egyház igazi kincsének, az evangéliumnak befogadása és továbbadása szüntelenül olyan dinamikus viszonyban állnak egymással, amit mindig újra kell gondolni, újra kell értelmezni. Ehhez van az egyháznak a küldetésével összefüggő szabadsága, egysége, amit önmaga hibáival és erényeivel, jó rendre igyekezve él meg, de amit mindig az alaphangot először megszólaltató és ránk bízó Úr kegyelme tart meg és ad tovább nemzedékről nemzedékre.

Varga Györgyné Bárány Ágota: Megtérés

*Ronggyá tépett zászló vagyok,
ha magamba szállok.*

*Lelked által fényes, feszes
Lobogóvá válok.*

*Árbocod tart, a Kegyelem;
Szentlelkedet áldom!*

*Teljes öröm csak Tenálad,
Mennyei Királyom.*

Mottó: Jakab 4,9-10

*„Gyötrődjete, gyászoljatek és sírjatek,
nevetésetek forduljon gyászra,
örömtök szomorúságra.
Alázzátok meg magatokat az Úr előtt,
és Ő felmagasztal titeket.”
2011. május 29.*

**Szebik Ildikó (zenetanár, karvezető, Csákvár) előadása
Látható-hallható keresztyénségünk**

Amikor gimnazista koromban először találkoztam Isten igéjével, elemi erővel hatott rám, megadva az **ALAPHANGOT** egész életemre. Azt kértem Istentől, használjon engem dicsőségére, hogy másokat is Hozzá vezessen, mások élete is épülhessen hitem által. Hamar megmutatta a Mennyei Atya, hogy a zene az a terület, ami által teljesülhet ez a vágyam.

A gimnáziumból átjelentkezve a zeneművészeti szakközépiskolába, majd a főtí Kántorképző nyári tanfolyamaira eljutva elkezdődött a tudatos felkészülés a szolgálatra. Az első igazi „bevetésem” egy zenés áhítat megszervezése volt a békéscsabai Nagytemplomban, majd zenei tábort szerveztem Telekgerendásra, két alkalommal. Később – lelkész férjem mellett – elvállaltam a csákvári gyülekezeti kántorságot és a gyülekezet kórusának vezetését.

A Csákvári Evangélikus Egyházközség *Harmonia Floriana Kórusa* 18 éve alakult. Rendszeresen szolgálunk a nagyünnepi istentiszteleteken, esküvőkön, kórustalálkozókon és jótékonysági koncerteken. Hetente tartjuk próbáinkat, valamint évente kétszer „edzőtáborozunk” Balatonszárszón és egyéb egyházi üdülőkben. Ezek a hosszú hétvégék a sok éneklés mellett nagyon hasznosak a közösségformálásban, hitünk megerősítésében. Csak így, megerősödve tudjuk Urunk evangéliumát továbbadni közvetlen környezetünk és településünk lakói felé: zenés áhítataink és az általunk szervezett adventi kórustalálkozók nemcsak a kultúrmisszió célját merítik ki, hanem Isten igéjét hirdetjük a csákváriak felé. Rendszeresen tapasztaljuk, hogy az **ÖSSZHANG**, az egy irányba tekintés – mind az egyes ember és Isten közt, mind a kórustagok közt, mind kórus és karnagy közt – elengedhetetlen a hatékony szolgálathoz.

Jövő nyáron lesz a tizedik alkalom, hogy az *egyházmegyei zenei tábornak* – melyet *Zengő Tábornak* kereszteltünk – a csákvári régi parókia ad otthont. Évről évre átéljük, hogy „a teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését”, amikor annyi gyerek jelentkezik, hogy több éve már két turnusban táboroztatunk. Hatalmas az igény a családok részéről – nem csupán a gyermekmegőrzés miatt –, hogy amíg a szülők dolgozni járnak, gyermekeik szeretetközelségben, Isten igéjének közelében töltsenek el egy tartalmas hetet. Utána pedig arról szoktak beszámolni, hogy a gyerekek végigéneklék otthon a teljes Zengős repertoárt, mindent fejből fűjnek, és ez így megy egész nyáron!

A gyermekek otthon folytatják az általunk elkezdett misziói munkát, a beléjük plántált mag sokszorososan terem!

A zene, a közös éneklés és muzsikálás hitébresztő, személyiség- és közösségformáló ereje óriási. Mint tudjuk, a hit hallásból van. Nem mindegy tehát, hogy mit énekeltetünk gyermekeinkkel, nem mindegy, mit tanítunk a kórusnak, a gyülekezetnek. Egy-egy ének, kórusmű 10., 20, 100. eléneklése után már elvehetetlenül a sajátjukká válik, beépül tudatukba, lelkükbe, szívükbe. És nem csak a mondanivalója, de a stílusa, formája, és színvonala is! Tévedés ne essék, nem vetem el a gitáros „új énekeket”,

de bizony alaposan megszűröm, hogy mit tanítok meg és mit nem.

Mutassunk értéket a gyermekeinknek és a ránk bízottnak, ne gondoljuk, hogy a régi énekkincsünk elavult lenne! Tapasztalatom szerint – saját gyermekeim és az időszakosan a kórusunkkal éneklő fiúkórus – a népdalokat és evangélikus korálokat ugyanolyan szívesen éneklük, mint a modern stílusú új énekeket. Sőt, míg ez utóbbinál „lazulás” van a fiúkórus próbáján, a veretes szövegű (számukra mindig értelmezett és közel hozott) korálokat egyenes gerinccel, fegyelmezetten éneklük: tartást ad nekik, átérzik a jelentőségét és az értékét.

„A ma ifjúsága úgy válhat a holnap méltó gyülekeztévé, ha igyekszik átvenni az előző nemzedékektől mindazt, ami érték. Az új énekek pedig szövegeikben, dallamaikban egyaránt legyenek szerves folytatásai a századok által kikristályosodott szent hagyománynak. Ezt a kincset őrizni, gyarapítani mindannyiunk kötelessége.” (Berkesi Sándor)

Kívánom minden kedves Olvasónak, hogy mindannyiuk élete **VISSZHANGGÁ** válhasson, hogy örömmel és hitelesen tudja visszhangozni, mások felé hirdetni az evangéliumot!

Giczi Nikolett (hitoktató, bróker, Bük) előadása

Visszhang – azaz egy alternatív lehetőség az ifjúsági munkában

Mindig ott a kérdés, hogy a hittanos gyerekek csoportját, milyen módon tudjuk a gyülekezet közelébe vonni, és ott aktív részvételre buzdítani. Bükön, egy sajátos módszerrel próbáljuk ezt megoldani, mégpedig a bábcsoport működtetésével, amit itt szeretnék bemutatni:

Büki bábcsoport bemutatása: Lassan tíz éve lesz, hogy első néhány perces bábdarabunk elkészült, és azóta is töretlen lelkesedéssel, lendületes fejlődéssel évről-évre újabb darabbal

áll elő. Legnagyobb, 45 perces műsorunk német és magyar nyelven párhuzamosan, Drezdában, a Kirchentag-on debütált. Tagjaink 6-18 év közti fiatalok, akik önkéntesen és szívesen vesznek részt a csoport munkájában.

Diszleteink és bábjaink saját készítésűek, ez is a közös munka, az együtt alkotás eredménye. Az idei év bábfesztiváljának témájához igazodva készült darabunk. Együtt (l)enni jó mottó alapján válogattuk össze azokat az újszövetségi közösségi étkezéseket, melyek fontos szerepet töltek be Jézus életében. Így került be különleges múzeumukba a kánai menyegző, az ötezer ember megvendégelése, az utolsó vacsora és a feltámadás utáni Tibériás tavi halsütés. Miért épp a múzeum a helyszín? Mert van egy asztal, ami mindegyik történet szemtanúja volt, és elmeséli nekünk, látogatóknak milyen csodás

dolog Jézus közelében lenni. Látogatók el hozzájuk, telepedtetek le asztaluk mellé, és életre kelnek ismét a régmúlt tárgyai, eseményei!

Így ezen a munkaágon keresztül élük meg a közösséghez tartozás élményét a fiatalok. Ezzel alakul ki kötődésük a gyülekezeti házhoz. Aminek gondozásában aktív részt vállálnak. Ez nagy segítség a gyülekezet számára. Új fiatalos lendületükkel, sok új közösségi alkalom született meg. Így bízunk abban, hogy kis közösségünknek lesz a jövőben is gondnoka, kántora, és gyermekeik is aktív evangélikusként élük majd mindennapjaikat! Mert viszhangozzuk együtt: Együtt (l)enni jó!

Süléné Szűcs Irma: Éltünk alkonyára

*Oly rövid az élet itt a földi létben.
Fel sem figyelünk rá, hogy szállnak az évek.
Ahogy szaporodik éveink száma,
Alig vesszük észre, hogy nem sok van hátra.*

*Pedig vegyük észre, hogy semmi értelme,
hajszolni a munkát, soha nem pihenve.
Néha-néha talán lehetne megállni,
addig míg nem késő, éltünk átvizsgálni.*

*Oly jól esne néha leülni csendesen,
és elgondolkodni rohanó életén.
Mi is az értelme, dolgozni, küzdeni,
az élet szépségét nem tudjuk élvezni.*

*Nem is vesszük észre, a kéklő szép eget.
A fényes napot, mely reggel reánk nevet.
A nyíló virágot, mely előttünk virít.
Gondviselőnk, ki naponként megújít.
Dolgozunk, rohanunk, még hálát sem adunk,
pedig hidd el testvér, mindent tőle kapunk.
Ő fog reánk várni, életünknek végén,
készülj számot adni, hogy hogyan is éltél.*

Rostáné Piri Magda (lelkész, esperes, Boba) előadása
Látható keresztyénségünk: beszélgetés a diakóniáról

Kérem, engedjék meg, hogy mielőtt rátérnék az elvi alapvetés kibontására két szent legendájával ismertessem meg a hallgatóságot. Az egyik Szent Márton legendája, amelyet alighanem mindannyian ismerünk. Legalább is, ami a koldus és a római katona köpönyeg kérdéséről. Én azonban nem erre gondolok, hanem a keveset hangoztatott és kevés helyen leírt epizódra szeretném felhívni a figyelmeteket. Mert Szent Márton legendájának folytatásában, ugyanis *Márton éjszaka álmot lát, melyben megjelenik Jézus, a vállán egy a harcokban rongyosra szakadt, véres, koszos félbevágott katonaköpeny. Az angyalok elsörnyülködve látják és kérdezik meg tőle: De, Uram, mi ez itt a válladon? Mire Jézus csak annyit felel: „Márton, a hittanuló öltöztetett engem ebbe a köpenybe.”*

¹(v.ö. Mt 25,35-40 ³⁵ Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok, ³⁶mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és eljöttetek hozzám. ³⁷Akkor így válaszolnak neki az igazak: Uram, mikor láttunk téged éhezni, hogy enned adtunk volna, vagy szomjazni, hogy innod adtunk volna? ³⁸Mikor láttunk jövevénynek, hogy befogadtunk volna, vagy mezítelennek, hogy felruháztunk volna? ³⁹Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy elmentünk volna hozzád? ⁴⁰A király így felel majd nekik: Bizony, mondom néktek, amikor megtettétek ezeket akár csak egyet is a legkisebb atyámfiak közül, velem tettétek meg.”)

A másik Szent Lőrinc legendája. *Lőrinc vértanú (+258) II. (Szent) Szixtus pápa diakónusa volt. Legendáját Ambrosius írja le. Mely szerint Lőrinc kétségbeesett sírással kísérte püspökét a vértanúk útján, de nem a püspököt siratta, hanem úgy érezte, hogy Szixtus cserbenhagyta, amikor Lőrincet nem vitte magával a vértanúságba. Szixtus ekkor erélyesen rászólt, hogy hagyja abba a sírást, mert hamarosan követni fogja őt a halálba, három nap múlva vértanúságot szenved ő is. Előtte azonban a püspök rábízta Lőrincet az egyház kincseit. Ezt a rendelkezést hallván a katonák jelentették a császárnak, hogy Lőrinc a tudója a keresztyének kincse helyének. Lőrincet ekkor vallatni kezdték, majd ő időt kért (három napot) és amikor letelt a három nap megjelent a bíró előtt mondván, elhoztam az egyház kincsét. A bíró nagy lelkesedéssel ment ki a palota elé, majd rettenetes haragra gyulladt, amikor a szeme elé tárult a nyomorultak, bénák, betegek, fogyatékosok, szegények, koldusok végelethatatlan serege. Lőrincet kegyetlen halállal végeztette ki, mondván, hogy a nyomorultjainak legyen mit enni, rostélyon süttette meg a diakónust.*

A két szent történetét csak azért tartottam fontosnak elmondani, mert mindkettőből világosan látszik, hogy az egyház hangsúlyos feladata, kincse volt mindig is az elesettek felkarolása, az irgalmasság szolgálata.

A keresztyén szeretetszolgálat gyökeresen különbözik mindenféle a világban tapasztalható szociális – humanitárius tevékenységtől, vagy alkalmi segélyszolgálattól. A diakónia ugyanis nem más, mint a hit látható formája; annak felmutatása, hogy ha a hit jó termőfa, akkor annak ágain a jócselekedet gyümölcsei teremnek. Ezért a szeretetszolgálat nem is lehet más, mint önkéntes, belülről fakadó: a Krisztus által megújított ember örömteli hálájának kifejeződése.

A szeretetszolgálatban maga Krisztus lesz láthatóvá. 2Móz 20,4 határozott parancsa tiltja Istennek mindenfajta ábrázolását. Mégis az ember kíváncsi és szenvedélyesen törekszik a megfejthetetlen megfajtására, a felfoghatatlan megismerésére és a végtelen behatárolására. Ennek egyetlen lehetséges módja a Nagyparancsolatnak engedelmeskedő irgalmasság szolgálata. Vagyis van egyetlen mód, mely szerint nem csak ki lehet ábrázolni Istent, hanem ez minden keresztyén ember kötelessége is. Mindebből következő kérdés: hogyan válik Isten népe láthatóvá a világban? Isten ugyanis kezdettől fogva rábízta népére, hogy látható legyen, és tegye őt is azzá.

A szeretetszolgálat által, mert a szeretetszolgálat közösséget formál. Az egyházat egyházzá, a világban élő sajátos szervezetté éppen a diakónia teszi. A szeretetszolgálat által lesz megtapasztalhatóvá, hogy az egyház Krisztus teste. Innen már leszűrhető a további következtetés: a diakónia az egyház élő közösség voltát bizonyítja meg. A szeretetszolgálat így tulajdonképpen nem más, mint „gyakorlati igehirdetés”, biznyságtétel, amely tettekkel hirdeti Isten ígését. Mint kiábrázolt Ige/ Krisztus, a leghatásosabb missziói beszéd. Ugyanakkor a diakónia, mint egyházi tevékenység egyik leghangsúlyosabb kiábrázolása az egyetemes papság elvének.

¹ http://www.martinus.hu/szent_marton_elete

² <http://www.katolikus.hu/szentek/0810.html>

³ 2005. évi V. törvény, V. fejezet, 22. § (1) bek.

Vagyis annak végzése nem korlátozható hivatásos személyekre, vagy speciális csoportokra, hanem valójában az egyház minden tagjának, kicsinek és nagynak, ifjúnak és öregnek, egészségesnek és betegnek egyaránt feladata. Ma azt már mindenki tudja és – *remélem* – elfogadja, hogy annál előbb egy gyülekezet, minél több benne az önkéntes módon, szívből fakadó kényszerítettséggel szolgáló testvérek száma.

A szeretetszolgálat pedig abból él, hogy Isten Igéje és Lelke hitet támaszt, amely a szeretet által cselekvővé válik, s így a szeretetszolgálat egyúttal a hit valódiságának visszaigazolása. Franz Baader, a német romantika jelentős filozófusa írja: „Liebe ist Gabe und Aufgabe”, vagyis a szeretet adomány és feladat is egyben. Adomány, mert nem tudnánk szeretni, ha Isten „előbb” nem szeretett volna minket. Feladat, mert senki sem mondhatja el magáról, hogy ő már tökéletes a szeretetben. A keresztyének Jézus Krisztustól tanulják meg, hogy milyen az Isten szeretete. Ezt kell tanulmányozni nap, mint nap és ugyanakkor megélni is, hogy ez a szeretet tartást és távlatot adhasson annak, aki vonzáskörébe kerül.

Misszió – diakónia. Megkülönböztethető és megkülönböztetendő egymástól, de el nem választhatók. Az azonban bizonyos, ha bármelyiket minőségi módon végezzük, a másik malmára hajtjuk a vizet. Ugyanis az egyház minden tevékenységének (igehirdetés, látogatás, gyermek és ifjúsági munka, szeretetszolgálat) nemcsak az egyház belső működésének vonatkozásában van kiemelt szerepe, amellyel saját maga fenntartására, fejlesztésére törekszik, hanem ez teremti meg az előfeltételeit annak, hogy az egyház a saját határain kívülre is hatást gyakoroljon, és ezzel mintegy önmagába vonja, beépítse a kívülállókat.

Diakónia és a Lakos Ádám Szeretetszolgálat bemutatása

A Lakos Ádám Szeretetszolgálat indulása főként annak köszönhető, hogy az általam ellátott gyülekezetek területén igen sok, magára maradt idős ember él. A településeken megszűnt az iskola, a posta, a bolt. Kevés a munkalehetőség, így a fiatalok már évtizedekkel korábban elköltöztek itt hagyva a szülőket, akik még akkor mezőgazdasági tevékenységet folytatva ellátták magukat. Az évek múlásával azonban ezek az emberek megöregedtek, elveszítették a társukat és ott maradtak a faluban, ahol a szomszédjuk is hasonló helyzetben van, idős és egyedülálló. Ebben a környezetben alakult meg 2009-ben, a nemescsói székhelyű Sartoris Szeretetszolgálat intézményi keretein belül, majd önállósodott 2011-ben a bobai székhelyű intézmény.

Szeretetszolgálatunk házi segítségnyújtás szolgáltatását kínálva 18 településen 400 gondozottat lát el és 50 alkalmazottat foglalkoztat. Mintegy 70-en vesznek részt szociális étkeztetésben.

Gondozottaink nagy része, mint mondtam, valóban szociálisan szorul rá a segítségre. Előregedett, alkalmasint tehetetlen test körül végzett egészségügyi, fizikai, szociális segítség. Megfelelő szakirányú végzettséggel elláthatja a hitetlen ember épp úgy, mint a hívő. A kérdés pontosan ez: Épp úgy?

A keresztyén szeretetszolgálat motivációja más, egészen speciális. A keresztyén szeretet szolgálat nem alkalmi, illetve társadalmi igényt kielégítő folyamatos szolgálat, hanem válasz Isten megváltó, üdvözítő szeretetére, melyet megmutatott irántunk Jézus Krisztusban, az üdvözítés eseményében. Tehát az egyház, a gyülekezet szeretetszolgálatát az Isten végtelen szeretete, törődő jósága, könyörülő irgalmassága nyomán érzett hála és nem egyszerűen egy konkrét, vagy sok konkrét szükség láttán támadt részvét, szánalom motiválja. A diakónia voltaképpen a tettek nyelvén felhangzó bizonyágtétel a szeretetlényegű Istenről.

Isten, amikor embert teremtett, akkor nem egy személyt teremtett, hanem egy közösséget: „*Megteremtette Isten az embert a maga képmására, Isten képmására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket.*” (1Móz 1,27). Az ember teremtésében benne kell érteni az egyetemes emberiséget. Isten teremtőakarata összekapcsol mindnyájunkat. Össze vagyunk kötve egymással térben és időben egyaránt. Nem vagyunk függetlenek elődeinktől, s utódaink pedig sok mindent megörökölnek tőlünk. Sorsunk egymástól függ, életünk hatással van másokra. Isten bennünket nem egymástól független, magányos személyiségnek szánt, hanem sorsunkká tette a közösségi életformát. A keresztyén szeretetszolgálat nem lehet szükkeblű, kirekesztő, személyválogató.

A szeretetszolgálat tárgya bárki lehet, ha az élethelyzete ezt megkívánja. A diakónia a koinóniában, vagyis ha kell, akár az önfeláldozásig is elmenő sorsosztásban, sors-vállalásban valósul meg, melyre maga Jézus Krisztus – mint minden keresztyén diakónia végső alanya – adott elkötelező erejű, egyszer s mindenkorra szóló érvényű példát. Nincs más lehetőség, mint komolyan venni Isten Igéjét: „*Egymás terhére hordozzátok*” (Gal 6,2).

⁴ A Magyarországi Evangélikus Egyház Diakóniai Szolgálatának alapelvei 7. old.

Szimon János: A bot

„botod megvigasztal engem” (Zsolt 23.)

Gyerekkoromban nehezen értettem,
Hogy édesapám kovács műhelyében
Miért jelentek meg idős bácsik bottal
Mindig fenyítő eszközt láttam, okkal
Melytől nemcsak ugattak a kutyák
Gyerekeket is félelemmel töltöttek a botos atyák
A műhelybe érkező öreg botosokat
Amikor megtöltötték velük a sarkokat
Mint settenkedő elrejtettem azokat
De elmenetelkor nagyon hiányoztak
Tudták jól, hogy ki a ludas
Siettem, mint a kis inas
S osztottam a botokat sorban szét
Mindenkinek szépen a magát.

Elgondolkodom, mint öreg pásztor
Aki szolgálatában jó párszor
Használta szavakban a botot szószéken
Iskolában, otthonokban, temetők csendjében
Tudtam-e jól használni, vagy elrejtettem
Mint egykor az idősekét féltve őriztem
Hogy csak akkor használják, ha kell
Ne mások ellen, csak ha a vigasztalás elkel.

Ha benyilall a lábba és sajog a térd
Ha nem tudom, hogy a fájás miért
Ily hirtelen tört testemre, belém
Milyen jó, ha Uram helyezi mellém
Az Ő botját, rám helyezi terhét
Kiderül, hogy szívem nem veszti ütemét
Megkapom ismét vigasztaló ritmusát
A pásztorolt pásztor nyájának régi dallamát.

A bot megvigasztal a Pásztor kezében
A bot elválasztó erő volt a Vörös tenger vizében
Csak azért, mert Isten parancsára Mózes
Azt tette, amire az Úr rendelte, a kezes.

Aki botot kap, vele feladatra számíton
Hogy közösséget szépen irányítson
A zenekar élén – mindent az összhang érdekében
Az énekkar előtt – hogy szólam el ne tévedjen
A diákok között – hogy rámutasson a lényegre
A turisták vezetője – mutatva utat, feljutva a hegyre.

Miután a szolgálat botját leteszem
Lassan magamat teljesen Uram kezébe helyezem
Magam cipeléséhez kellene csak a bot
De nekem ez megalázóan kínos robot
Amíg hitvesem karja, mint élő bot bírja még
És az állandó terhelés helye nem ég
Addig elrejttem a fabotot, mint gyerekként
Egykor az idősekét, élete támaszaként
Rábízom magamat a jó Pásztor vigasz-botjára
Mellyel eljuthatok bizton a Végállomásra!

Sopron, 2012. november 5.

Dunántúli Harangszó

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja
Megjelenik negyedévenként
Felelős kiadó: Szemerei János püspök
Főszerkesztő: Kovács László
Telefon: +36 20/824-2869
Email: laszlo.kovacs@lutheran.hu
Szerkesztés, terjesztés: Koczor György
Telefon: +36 20/824-3444
A szerkesztőség címe: 9400 Sopron, Pf. 268
Szerkeszti a Szerkesztőbizottság

Megrendelhető: E-mail: gyorgy.koczor@lutheran.hu
Postacím: 8933 Zalaistvánd, Arany J. tér 2.
Előfizetésre 1.000 Ft/év (külföldről 20 €) adományt ké-
rünk befizetni (1 példány ára 250 Ft)
Számlakezelő: Zalaistvándi Evangélikus Egyházközség
Számlaszám:
UniCredit Bank 10918001-00000028-48030025
Külföldről: IBAN: HU20 1091 8001 0000 0028 4803 0025
Készült az Asperján Nyomdában
Tördelés: RENZOL Dekor Reklámstúdió, Zalaszentgrót
A cikkek tartalmáért a szerző vállal felelősséget!
ISSN 1416-9770